

Rapport om solvens og finansiell situation

2016

Industriens Pensionsforsikring A/S

Godkendt på bestyrelsesmødet den 14. marts 2017

Indhold

Sammendrag.....	2
A. Virksomhed og resultater	3
A.1 Virksomhed.....	3
A.2 Forsikringsresultater.....	5
A.3 Investeringsresultater.....	7
A.4 Resultater af andre aktiviteter	9
A.5 Andre oplysninger	9
B. Ledelsessystem	10
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet	10
B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav.....	12
B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens	13
B.4 Internt kontrolsystem.....	17
B.5 Intern auditfunktion	18
B.6 Aktuarfunktion	19
B.7 Outsourcing	19
B.8 Andre oplysninger	19
C. Risikoprofil	20
C.1 Forsikringsrisici	22
C.2 Markedsrisici.....	29
C.3 Kreditrisici	35
C.4 Likviditetsrisici.....	37
C.5 Operationelle risici	39
C.6 Andre væsentlige risici.....	45
C.7 Andre oplysninger	48
D. Værdiansættelse til solvensformål	49
D.1 Aktiver	51
D.2 Forsikringsmæssige hensættelser	54
D.3 Andre forpligtelser.....	56
D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder	57
D.5 Andre oplysninger	57
E. Kapitalforvaltning	58
E.1 Kapitalgrundlag.....	58
E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav	62
E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskapitalkravet	66
E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model	66
E.5 Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og manglende overholdelse af solvenskapitalkravet	66
E.6 Andre oplysninger	66
Bilag.....	67
Bilag I: Juridiske referencer	67
Bilag II: Oversigt over dækning af SII-forordningen	68
Bilag III: Oversigt over offentliggørelse af indberetningsskemaer	69

Sammendrag

Industriens Pension varetager administrationen af kollektive pensionsordninger oprettet i henhold til overenskomst eller aftale mellem parter på arbejdsmarkedet. Selskabet tegner individuelle pensionsordninger i henhold til de kollektive overenskomster.

Industriens Pension er et velkonsolideret selskab med en solvensoverdækning ultimo 2016 på 342 %. I løbet af 2016 er der taget omkring 50 % mere markedsrisiko baseret på beregninger med solvens II stød. Den øgede markedsrisiko er taget primært gennem en højere allokering af risiko til basiskapital og gennemsnitsrentebeholdningen samt en række investeringer i infrastruktur, der solvensmæssigt vejer relativt tungt. Industriens Pension er fortsat solvent under diverse følsomhedsanalyser og stresstests. Derved er Industriens Pensions solide kapitalgrundlag bedre udnyttet for fremadrettet at sikre et højere afkast. Analyser af risikoen for det enkelte medlems markedsrisiko i markedsrente viser, at der er et uændret risikoniveau.

Industriens Pensions ledelsessystem er stort set uændret i perioden, bortset fra at Karsten Kjeldsen tiltrådte stillingen som investeringsdirektør pr. 1. april 2016 og trådte ind i den øverste daglige ledelse sammen med Laila Mortensen og Joan Alsing. Selskabet har et effektivt risikostyringssystem med en klar struktur, der er velintegreret i organisationen. Fra den 1. januar 2016 er der oprettet en aktuarfunktion, en risikostyringsfunktion, en compliancefunktion, og en intern auditfunktion. Der er udpeget nøglepersoner, som er ansvarlige for hver af de fire funktioner. Den daglige styring af enkeltrisici sker med udgangspunkt i en klassisk organisering med tre forsvarslinjer. Bestyrelsen arbejder systematisk med strategi og risiko bl.a. i form af vedtagelse af forretningsmodel, fastlæggelse af risici, vurdering af egen risiko og solvens fulgt op af årsrapportering.

Det centrale i Industriens Pensions risikostyring er at sikre, at alle betydelige risici, der følger af den aktuelle forretningsmodel og aktiviteter i øvrigt, identificeres, kvantificeres, vurderes, styres og rapporteres. Ved vurderingen af de enkelte risici tages der hensyn til både medlemmernes forhold samt til størrelsen af den basiskapital, der skal dække det aktuelle krav til kapital. Selskabets risici inddeles i følgende risikokategorier: markedsræssige risici, forsikringsmæssige risici, operationelle risici og strategiske risici.

Industriens Pension har ikke haft nogen genforsikring i 2016. Aktuarfunktionen har vurderet, at det er rimeligt og forsvarligt for både selskab og medlemmer, at der ikke er etableret en genforsikringsdækning.

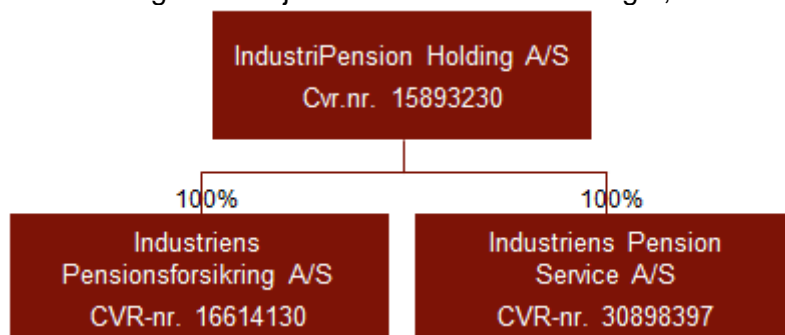
Fremadrettet forventes Industriens Pension fortsat at være et veldrevet og velkonsolideret selskab med lave omkostninger og høje afkast til medlemmerne.

A. Virksomhed og resultater

A.1 Virksomhed

Industriens Pensionsforsikring A/S¹ er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab i henhold til lov om finansiel virksomhed § 307.

IndustriPension Holding A/S² ejer alle aktierne i Industriens Pension. Aktiekapitalen i IndustriPension Holding er fordelt med 35 % til arbejdsgiverforeningen DI og til følgende fagforbund med 40,8 % til 3F, 21,96 % til Dansk Metal, 2 % til Dansk EI-Forbund, 0,12 % til Malerforbundet, 0,08 % til Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark og 0,04 % til Serviceforbundet.

Figur 1: Selskabsstruktur

Industriens Pension er underlagt tilsyn af det danske Finanstilsyn under FT nr. 62992, og den eksterne revision varetages af det statsautoriserede revisionspartnerselskab PricewaterhouseCoopers (PwC).

Kontaktinformation ses nedenfor.

Tilsynsmyndighed	Ekstern revisor
Finanstilsynet Århusgade 110 2100 København Ø Tlf.: 33 55 82 82	PwC Strandvejen 44 2900 Hellerup Tlf.: 39 45 39 45

Figur 2 Kontaktinformation for tilsynsmyndighed og ekstern revisor

Formål

Industriens Pensions formål er at drive livsforsikrings- og pensionsforsikringsvirksomhed samt hermed beslægtet virksomhed. Selskabet kan endvidere tegne syge- og ulykkesforsikringer. Selskabet er et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab.

Industriens Pension kan tegne eller varetage administrationen af kollektive pensionsordninger oprettet i henhold til overenskomst eller aftale mellem parter på arbejdsmarkedet. Selskabet kan endvidere tegne individuelle pensionsordninger inden for medlemskredsen i den kollektive pensionsordning.

Industriens Pension udøver kun virksomhed i Danmark.

¹Fremadrettet benyttes betegnelsen selskabet, Industriens Pension eller Industriens Pensionsforsikring synonymt med Industriens Pensionsforsikring A/S.

²Fremadrettet benyttes betegnelserne holdingselskabet eller IndustriPension Holding synonymt med IndustriPension Holding A/S.

Opdelingen i brancher (produkttyper) til solvensformål håndteres forskelligt fra regnskabsaf-
læggelsen. Opdelingen har alene betydning for visning af delresultater og har ingen betyd-
ning for totaler. Sammenhængen fremgår af nedenstående tabel.

Solvensformål	Regnskabsbrug
Indeks-reguleret og unit-linked forsikring	Markedsrente
Forsikring med gevinstandele	Gennemsnitsrente
Anden livsforsikring	Gruppelivssum ved død
Sygeforsikring	Syge- og ulykkesforsikringer Gruppelivssum ved invaliditet Gruppelivssum ved visse kritiske sygdomme Sundhedsforsikring

Tabel 1 Sammenhæng mellem solvens og regnskabs brancheopdelinger

A.2 Forsikringsresultater

De samlede præmieindtægter udgjorde i 2016 7.957 mio. kr. efter arbejdsmarkedsbidrag, hvilket er 278 mio. kr. mere end i 2015. Stigningen skyldes, dels at antallet af bidragsbetalende medlemmer har været højere i 2016, og dels at den gennemsnitlige indbetaling har været højere. Der er samtidig sket en forskydning fra unit-linked til syge- og ulykkesforsikringerne, idet der i 2015 var en væsentlig præmierabat på syge- og ulykkesforsikring grundet tidligere års overskud. Det medfører, at præmierne til syge- og ulykkesforsikring er steget i 2016 relativt til 2015.

Udbetalingerne er steget fra 4.641 mio. kr. til 5.464 mio. kr. Dette skyldes primært en stigning i overførsler til andre selskaber.

Omkostningerne er steget fra 301 mio. kr. til 391 mio. kr. Hovedparten (76 mio. kr.) af denne stigning skyldes, at Industriens Pension i 2015 fik tilbagebetalt moms fra tidligere år som følge af den såkaldte ATP-dom. Den resterende del af stigningen kan henføres til omkostninger i forbindelse med den interne forvaltning af uoterede investeringer.

Mio. kr.	Indeksreguleret og unit-linked forsikring	Forsikring med gevinstandele	Anden livsforsikring	Sygeforsikring	I alt
2016					
Tegnede præmier, brutto	6.760	4	178	1.013	7.955
Genforsikringsandel	0	0	0	0	0
Tegnede præmier, netto	6.760	4	178	1.013	7.955
Præmieindtægter, brutto	6.760	4	178	1.016	7.957
Genforsikringsandel	0	0	0	0	0
Præmieindtægter, netto	6.760	4	178	1.016	7.957
Erstatningsudgifter, brutto	3.879	410	175	1.000	5.464
Genforsikringsandel	0	0	0	0	0
Erstatningsudgifter, netto	3.879	410	175	1.000	5.464
Omkostninger	298	18	3	72	391
2015					
Tegnede præmier, brutto	6.833	4	171	663	7.672
Genforsikringsandel	0	0	0	1	2
Tegnede præmier, netto	6.833	4	171	662	7.670
Præmieindtægter, brutto	6.833	4	171	672	7.681
Genforsikringsandel	0	0	0	1	2
Præmieindtægter, netto	6.833	4	171	671	7.679
Erstatningsudgifter, brutto	3.133	408	164	935	4.641
Genforsikringsandel	0	0	0	0	0
Erstatningsudgifter, netto	3.133	408	164	935	4.641
Omkostninger	249	9	2	41	301

Tabel 2 Præmier, erstatningsudgifter og omkostninger per branche svarende til indberetningsskema S.05.01.02

Årets forsikringsresultat opdelt på brancher fremgår af Tabel 3. Forsikringsresultatet er sammensat af et rente-, omkostnings- og risikoresultat samt årets ændringer i akkumuleret værdiregulering og i risikomargen.

Årets forsikringsresultat er på 654 mio. kr., mens der sidste år var et underskud på 48 mio. kr. Forskellen skyldes primært højere afkast i 2016. Det faldende renteniveau i 2016 har

medført øgede hensættelser af gennemsnitsrentebestanden og syge- og ulykkesforsikringsbestanden. Disse styrkelser er dog kompenseret af gevinster på renteafdækningen, hvorfor renteresultatet af forsikring med gevinstandele er ekstra stort.

Risikoresultatet for sygeforsikring gav sidste år et underskud. Dette var forventeligt, da præmien til syge- og ulykkesforsikringerne, som er størsteparten af sygeforsikring, i 2015 var nedsat pga. tidligere års overskud.

Forsikringsresultat (mio. kr.)	Indeksreguleret og unit-linked forsikring	Forsikring med gevinstandele	Anden livsforsikring	Sygeforsikring	Basis-kapital	I alt
2016						
Renteresultat	0	219	10	166	329	723
Risikoresultat inkl. resultat af genforsikring	0	-23	6	3		-13
Omkostningsresultat	78	-1	0	-16		60
Ændr. akk værdiregulering og risikomargen	0	-116	-5	5		-117
Forsikringsresultat	78	78	10	158	329	654
2015						
Renteresultat	0	-153	4	83	182	117
Risikoresultat inkl. resultat af genforsikring	0	2	7	-272		-262
Omkostningsresultat	77	7	0	-16		68
Ændr. akk værdiregulering og risikomargen	0	36	-5	-1		29
Forsikringsresultat	77	-107	6	-206	182	-48

Tabel 3 Forsikringsresultatet per branche opdelt på rente-, risiko- og omkostningsresultat samt ændring i akkumuleret værdiregulering og risikomargen. Industriens Pension udøver kun virksomhed i Danmark.

A.3 Investeringsresultater

Det samlede investeringsafkast efter omkostninger, men før skat, i Industriens Pension udgjorde 8,2 % i 2016 mod 6,7 % i 2015. Investeringsaktivernes sammensætning med tilhørende afkast og investeringsomkostninger fremgår af tabellen nedenfor.

Aktivklasse	Markeds- værdi mio. kr.	Afkast efter omk. mio. kr.	Inv. omk. mio. kr.	Afkast efter omk. %	Benchmark %
2016					
Guldrandede obligationer	22.309	777	4	3,8	2,6
Guldrandede indeksobligationer	4.916	319	1	4,1	3,5
Øvrig kredit	1.849	138	13	8,3	5,9
High yield virksomhedsobligationer	13.033	1.759	39	14,8	13,0
Obligationer, emerging markets	13.904	1.083	50	11,0	10,7
Investment grade virksomhedsobl	8.893	379	24	4,4	4,4
Aktier, danske	10.802	353	27	3,2	3,2
Aktier, udenlandske	31.267	2.277	113	7,7	9,2
Unoterede aktier	15.051	948	418	6,9	-
Ejendomme	7.877	287	82	3,9	-
Infrastruktur	16.819	1.563	221	11,4	-
Øvrige strategier	119	15	3	13,5	4,5
Andet	3.121	1.045	88	-	-
Total	149.960	10.942	1.082	7,9	8,3
Total inkl. afdækning af passiver	150.806	11.357	1.082	8,2	8,5
2015					
Guldrandede obligationer	20.345	191	3	0,5	0,3
Guldrandede indeksobligationer	9.278	95	1	1,0	0,6
Øvrig kredit	1.563	82	11	5,8	2,9
High yield virksomhedsobligationer	12.447	-462	41	-3,9	-2,6
Obligationer, emerging markets	9.819	-181	52	-1,4	-2,4
Investment grade virksomhedsobl	8.521	57	24	0,7	-1,1
Aktier, danske	11.030	3.052	30	33,3	30,8
Aktier, udenlandske	30.881	1.843	134	6,4	3,0
Unoterede aktier	13.908	2.517	377	21,9	-
Ejendomme	6.057	636	72	12,1	-
Infrastruktur	11.763	943	189	9,8	-
Øvrige strategier	93	32	3	38,6	4,5
Andet	2.019	-197	83	-	-
Total	137.724	8.609	1.020	6,8	5,5
Total inkl. afdækning af passiver	138.172	8.582	1.020	6,7	5,4

Tabel 4 Investeringsresultat per aktivklasse³

Resultatet af investeringsvirksomheden nåede op på 11 mia. kr. i 2016 efter omkostninger og før pensionsafkastskat. Samtlige aktivklasser leverede positive afkast, og samlet set fik alle medlemmer et relativt højt afkast på deres pensionsopsparinger.

³Strukturerede investeringer, også kaldet securitisering, indgår ikke i det aktuelle investeringsunivers, men foretages indirekte gennem fonde.

Analyse af investeringsresultaterne

2016 var kendetegnet ved markedsuro i første kvartal pga. frygt for fremskyndede renteforhøjelser i USA og derefter af markante politiske begivenheder. Resultatet af den britiske EU-afstemning i juni og det amerikanske præsidentvalg i november var begge begivenheder, der på forhånd blev bedømt til at være negative for de finansielle markeder – specielt på aktier.

Det negative scenarie viste sig dog langt fra at blive tilfældet, idet markedet fik medvind på specielt aktier og kreditobligationer, hjulpet af lempelig pengepolitik og i forhold til USA af Trumps løfter om skattelettelser og store offentlige anlægsinvesteringer.

Kreditobligationer, hvor Industriens Pension har investeret 36 mia. kr., bidrog særlig positivt til det samlede afkast, idet high yield virksomhedsobligationer gav et afkast på 14,8 %, investment grade virksomhedsobligationer gav et afkast på 4,4 %, og obligationer fra emerging markets gav et afkast på 11,0 %.

Aktiemarkedet, hvor Industriens Pension har investeret 42 mia. kr., udviste store geografiske afkastforskelle. Danske aktier gav et beskedent afkast i 2016 på 3,2 % efter 3 år med afkast over 30 % i gennemsnit. Udenlandske aktier gav et afkast på 7,7 %.

Renterne på guldrandede obligationer lå i 2016 uændret på et historisk lavt niveau. Afkastet blev 3,8 %, hvilket dog var betydeligt mere end benchmarkafkastet på 2,6 %.

I løbet af 2016 er porteføljen af strategisk afdækning af inflationsrisiko øget, og afkastet fra den strategisk afdækning af inflationsrisikoen har løftet afkastet i størrelsesordenen 0,8 %.

Porteføljen af unoterede investeringer bidrog også i 2016 betydeligt til det samlede afkast. Den samlede portefølje af unoterede investeringer udgør nu 40 mia. kr. Der investeres i unoterede virksomheder, infrastrukturaktiver og ejendomme. Størstedelen er investeret i unoterede virksomheder og infrastrukturaktiver, der udgør henholdsvis 15 og 17 mia. kr. og leverede afkast på henholdsvis 6,9 % og 11,4 %.

Porteføljen af danske ejendomme, som Industriens Pension har investeret direkte i, leverede et afkast på 6,5 %. Den danske ejendomsportefølje er under opbygning og udgør nu 2,8 mia. kr.

Den største enkeltstående investering i 2016 var investeringen på 1,1 mia. kr. i det engelske selskab Southern Water, der leverer drikkevand til 2 mio. personer og rensr spildevand fra 4 mio. personer. Investeringer af denne type er med til at sikre, at Industriens Pension kan generere et langsigtet og stabilt afkast til medlemmerne.

Investeringsomkostningerne udgjorde i alt 1.082 mio. kr., svarende til 0,76 % af aktiverne i 2016, hvilket er på samme niveau som 2015. Heri er omfattet alle former for såvel interne som eksterne omkostninger i forbindelse med forvaltningen af investeringsaktiverne. En del af disse omkostninger er i årsrapporten modregnet i investeringsafkastet og fremgår derfor ikke som omkostninger. Investeringsomkostningerne varierer betydeligt på tværs af aktivklasser og er højest for de unoterede investeringer.

Industriens Pension fører en aktiv porteføljeforvaltning bl.a. med en høj andel af unoterede investeringer. Det er forbundet med relativt højere omkostninger end ved en passiv strategi med passivt forvaltede, børsnoterede aktiver.

Gevinster og tab direkte på egenkapitalen

Materielle anlægsaktiver som domicilejendomme og vindmøller indregnes i forbindelse med første indregning i balancen til kostpris og efterfølgende til en omvurderet værdi, som svarer til dagsværdien på omvurderingstidspunktet. Det gælder også, hvor denne type aktiver er placeret i tilknyttede og associerede virksomheder, som indregnes i balancen til den regnskabsmæssige indre værdi opgjort efter samme regnskabspraksis, som den der anvendes i Industriens Pension.

Stigninger i den omvurderede værdi ud over kostprisen indregnes direkte på balancen og fordeles (kontribueres) i den forbindelse med en andel til de forsikringsmæssige hensættelser og en andel til egenkapitalen – medmindre stigningen modsvarer et fald, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Den andel, der således indregnes direkte på egenkapitalen, benævnes anden totalindkomst og vises i tilknytning til årets resultatopgørelse. Fald i den omvurderede værdi indregnes direkte i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en stigning, som tidligere er indregnet i anden totalindkomst.

I 2016 udgør anden totalindkomst 0 mio. kr.

A.4 Resultater af andre aktiviteter

Der har ikke været væsentlige indtægter og udgifter i 2016, ud over indtægter og udgifter ved forsikringsvirksomheden inkl. sygeforsikring og investeringsvirksomheden beskrevet i ovenstående afsnit.

A.5 Andre oplysninger

Alle væsentlige oplysninger vedrørende Industriens Pensions virksomhed og resultater er indeholdt i de ovenstående afsnit.

B. Ledelsessystem

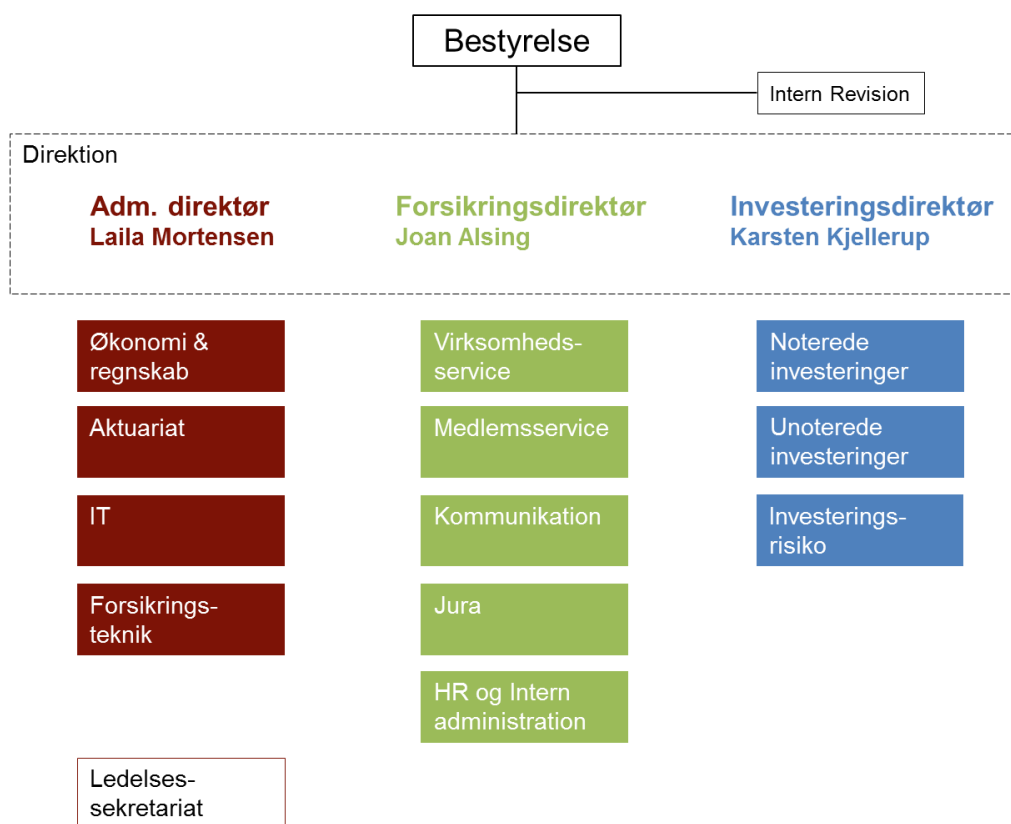
B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet

Den overordnede og strategiske ledelse varetages af en bestyrelse, der er sammensat af Mads Andersen som formand, Kim Graugaard som næstformand og Berit Vinther, Bo Stærmosen, Chresten Dengsøe, Claus Jensen, Erik Bredholt, Heidi Jensen, Jukka Pertola, Lars Andersen, Lars Ingemann Nielsen, Nina Movin, Ole Dam Wehlast og Rasmus Sejerup Rasmussen som bestyrelsesmedlemmer. De enkelte bestyrelsesmedlemmers CV kan ses på www.industrienspension.dk

Bestyrelsen har oprettet et formandskab, et investeringsudvalg, et etikudvalg og et revisionsudvalg som udvalg under bestyrelsen med medlemmer af bestyrelsen som medlemmer i udvalgene. Bestyrelsen har i forretningsordener for udvalgene fastsat udvalgenes opgaver, der vurderes mindst en gang om året.

Laila Mortensen er Industriens Pensions direktør. Den daglige ledelsesgruppe består af adm. direktør Laila Mortensen, forsikringsdirektør Joan Alsing og investeringsdirektør Karsten Kjellerup.

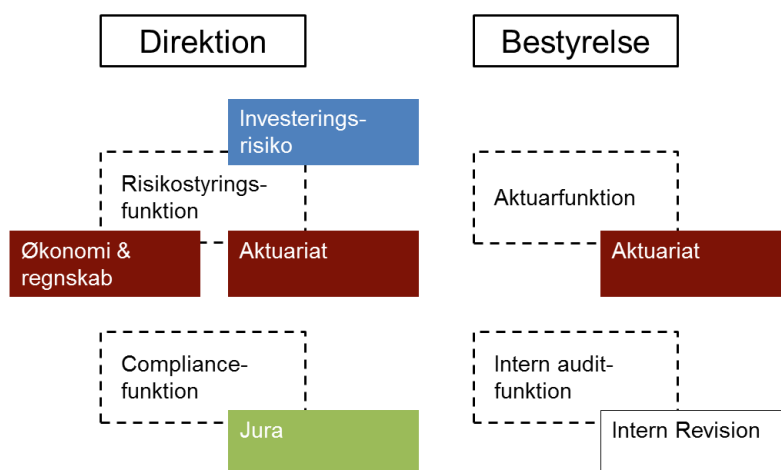
Industriens Pension er organiseret i 12 afdelinger, hvor de respektive afdelingschefer for Økonomi & regnskab, Aktuariet, IT og Forsikringsteknik refererer til Laila Mortensen. Virksomhedsservice, Medlemsservice, Kommunikation, Jura samt HR og Intern administration refererer til Joan Alsing, og afdelingscheferne for Noterede investeringer, Unoterede investeringer og Investeringsrisiko refererer til Karsten Kjellerup.

Figur 3 Organisationsdiagram

Organisationsstrukturen sikrer betryggende funktionsadskillelse under hensyn til organisationens størrelse i øvrigt. Organiseringen sikrer samtidig, at virksomheden er opdelt i enheder med klare definerede arbejdsopgaver – herunder at medarbejdere har klare beføjelser, ansvarsområder og referencelinjer.

Fra den 1. januar 2016 er der oprettet en aktuarfunktion, en risikostyringsfunktion, en compliancefunktion og en intern auditfunktion, og der er udpeget nøglepersoner, der er ansvarlige for hver af de fire funktioner.

Figur 4 De fire nøglefunktioner

Compliancefunktionens opgaver er reguleret både i den af bestyrelsen godkendte politik for compliancefunktionen og særligt i bilag 7 til ledelsesbekendtgørelsen. Det samme er tilfældet for den interne auditfunktion, der også er reguleret i bestyrelsens politik for intern audit og særligt i bilag 9 til ledelsesbekendtgørelsen.

Der er ikke krav om, at bestyrelsen skal udarbejde politikker for risikostyringsfunktionen og aktuarfunktionen, men funktionerne og deres opgaver er detaljeret reguleret i henholdsvis bilag 6 og 8 til ledelsesbekendtgørelsen.

Ledelsen har udarbejdet funktionsbeskrivelser for funktionerne og for de fire personer, der er udnævnt til ansvarlige for hver af de fire funktioner. Ledelsen har endvidere udarbejdet en medarbejderpolitik for egnethed og hæderlighedskrav, der gælder for Industriens Pensions nøglepersoner, herunder de ansvarlige for de fire funktioner.

Karsten Kjeldsen tiltrådte stillingen som investeringsdirektør og medlem af den øverste ledelse pr. 1. april 2016. Der er herudover ikke foretaget væsentlige ledelsesændringer i rapporteringsperioden.

Aflønningspolitik

Der må kun i Industriens Pension indgås lønaftaler og aftaler om pension, der overholder §§ 16-21 i bekendtgørelse nr. 1583 af 2. december 2016 om lønpolitik mv. og som:

- ✓ er i overensstemmelse med den til enhver tid af bestyrelsen vedtagne forretningsmodel/-strategi.
- ✓ harmonerer med principperne om beskyttelse af medlemmerne i Industriens Pension.
- ✓ sikrer, at Industriens Pension ikke forpligter sig til at udbetale variabel løn, som kan udhule Industriens Pensions mulighed for at styrke sit kapitalgrundlag.

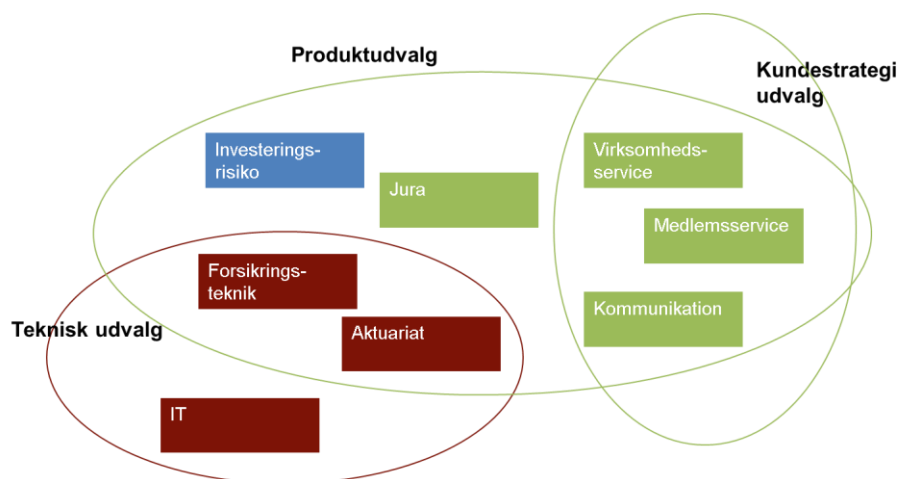
- ✓ sikrer, at der ikke indgås lønftaler med bestyrelsen, direktionen eller øvrige ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på Industriens Pensions risikoprofil, der indeholder variable løndelev, der overstiger 100.000 kr. om året, eller som tilskynder til øget risikotagning.

Kontrollen af lønpolitikken foretages årligt og er senest forelagt bestyrelsen på mødet i marts 2017. Kontrollen havde ikke givet anledning til bemærkninger og blev taget til efterretning af bestyrelsen.

Den eksterne revision har i sit revisionsprotokollat til bestyrelsesmødet i Industriens Pensionsforsikring i marts 2017 konkluderet, at der ikke er foretaget eller bevilget eksponeringer mod eller modtaget sikkerhedsstilling fra bestyrelsesmedlemmer eller direktører samt virksomheder, hvori disse er direkte eller indirekte besiddere af kvalificeret andel, direktører eller bestyrelsesmedlemmer, og at lov om finansiel virksomhed § 78 er iagttaget.

Ledelsessystemet

Bestyrelsen i Industriens Pension har senest på sit bestyrelsesmøde i marts 2017 fået fremlagt notat om Effektiv virksomhedsstyring 2017, der bl.a. beskriver, hvorledes Industriens Pension delegerer direktionens beføjelser, har tre tværgående udvalg (teknisk udvalg, udvalg for kundestrategi og produktudvalg), har forretningsgange og arbejdsinstrukser på alle væsentlige aktiviteter og har de fire nøglefunktioner. Derudover findes en investeringskomité.

Figur 5 Tværgående udvalg i Industriens Pension

Bestyrelsen tog notatet til efterretning, og bestyrelsen fandt samtidig, at Industriens Pension styres betryggende.

B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav

Den 1. januar 2016 trådte personalepolitik for egnetheds- og hæderlighedskrav i kraft, der angiver, at nøglepersoner skal have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring samt ikke være eller blive pålagt et strafansvar for overtrædelse af lovgivning; ikke være eller have været under konkursbegæring eller gældssanering; ikke påføre eller have påført Industriens Pension tab eller risiko for tab på grund af egen økonomiske situation eller ikke udvise eller have udvist en adfærd, hvor der er grund til at antage, at vedkommende ikke kan varetage stillingen på en forsvarlig måde. Det fremgår desuden af politikken, at nøglepersonen er forpligtet til at underrette den administrerende direktør, hvis der er indtruffet forhold, der giver anledning til tvivl om, hvorvidt vedkommende lever op til kravene om egnethed og hæderlighed. De faglige krav fremgår enten af stillingsprofiler eller af funktionsbeskrivelser afhængig af arten af nøgleperson.

De berørte medarbejdere erklærer minimum årligt, at de fortsat opfylder alle krav og overholder alle forpligtelser.

Direktionen indberetter og fremlægger informationer til Finanstilsynet vedrørende nyudnævnte nøglepersoner eller ved ændringer i forholdene for tidligere indberettede nøglepersoner, der er nødvendige for at vurdere egnetheden og hæderligheden for disse personer.

B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens

Industriens Pension har etableret et effektivt risikostyringssystem med en klar struktur, der er velintegreret i organisationen og i de beslutningsprocesser, der er gældende. Som en del af risikostyringssystemet er der etableret en risikostyringsfunktion, hvis overordnede ansvar er at have det samlede overblik over Industriens Pensions risici og bistå direktionen med at sikre risikostyringssystemets effektivitet. Der er i overensstemmelse med lovgivningen udpeget en ansvarlig for risikostyringsfunktionen, som bl.a. også involveres i forbindelse med udvikling og godkendelse af nye produkter samt vurdering af nye investeringstiltag.

Risikostyringsfunktion

Risikostyringsfunktionen planlægger risikoarbejdet, faciliterer arbejdet omkring risiko og solvens og udarbejder løbende rapportering på risikoområdet med inddragelse af relevante afdelinger i organisationen. Det er essentielt for Industriens Pension, at det praktiske arbejde med at gennemføre styringen af de enkelte risici er forankret hos de ansvarlige i de enkelte afdelinger. De enkelte afdelingschefer har således et ansvar for løbende at identificere nye risici samt sikre, at disse også afdækkes med passende kontroller.

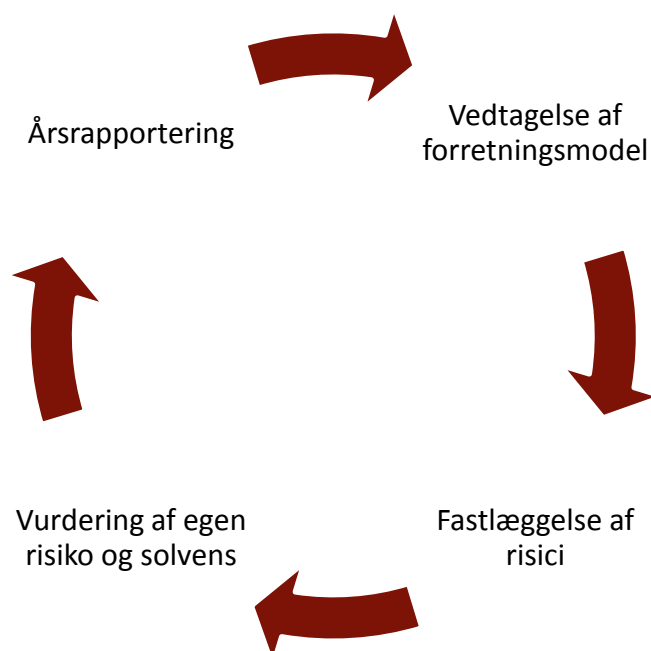
Risikostyringsfunktionen består af den økonomiansvarlige, den ansvarshavende aktuar, den ansvarlige for investeringsrisiko og den risikoansvarlige med sidstnævnte som ansvarlig for funktionens arbejde. Der afholdes løbende møder, hvor de nye observerede operationelle hændelser samt eventuelle nye risici gennemgås og relevante risikoemner diskuteres. Ledelsen orienteres om indholdet af disse møder. Derudover deltager den risikoansvarlige i forbindelse med godkendelsen af nye produkter og større investeringstiltag.

Vurdering af egen risiko og solvens

Bestyrelsen gennemfører mindst én gang årligt en risikovurdering af egen risiko og solvens. Såfremt der er væsentlige ændringer i forretningsmodellen eller i risikoprofilen, foretages en fornyet risikovurdering. I forlængelse af risikovurderingen laves en intern rapport med resultaterne fra risikovurderingen og de handlinger, som evt. skal igangsættes. Bestyrelsen godkender den interne rapport.

Risikovurderingen omfatter blandt andet risikoprofil, modelvalg, om der tages tilstrækkeligt højde for alle selskabets væsentligste risici, kapitalplan og kapitalnødplan.

Risikovurderingen indsendes efterfølgende til Finanstilsynet og kommunikerer til alle relevante medarbejdere i Industriens Pension.

Figur 6 Bestyrelsens årshjul for risikostyring

Holdningen til risici

Industriens Pensions generelle holdning til risici er at anerkende, at resultater skabes ved en kontrolleret risikovillighed, og at risici derfor skal styres og kontrolleres i nødvendigt omfang og ikke nødvendigvis elimineres. Operationelle risici skaber ingen selvstændig værdi, og disse skal derfor i størst muligt omfang nedbringes, dog under hensyntagen til omkostningsforbruget.

Identifikation af risici

Bestyrelsen foretager årligt en vurdering af selskabets egen risiko. Vurderingen foretages med udgangspunkt i den aktuelle forretningsmodel og den heraf følgende risikoprofil.

Selskabets risici inddeles i følgende risikokategorier:

- Markedsmæssige risici
- Forsikringsmæssige risici
- Operationelle risici
- Strategiske risici

Der er udarbejdet en række politikker på risikoområdet, hvor det er beskrevet, hvordan de risici, der er identificeret, skal håndteres. Endvidere fastlægger disse politikker samt de supplerende retningslinjer de af bestyrelsen fastlagte maksimale risikoniveauer og tolerancegrænser for de enkelte risikoområder.

Alle risici opgøres som en bruttorisiko, der er udgangspunktet for opgørelsen og en nettorisiko, der er den tilbageværende risiko efter risikoreducerende tiltag.

Fejl og andre uhensigtsmæssige hændelser opsamles og vurderes systematisk. Disse vurderinger indgår i arbejdet med risici og kontroller.

Ved fastlæggelsen af villigheden til at tage markedsmæssige risici er der fokus på likviditetsrisici, herunder forskellen mellem likviditetstilførsel og likviditetsforbrug af både aktiver og passiver, under hensyntagen til det samlede likviditetsbehov på kort og mellemlangt sigt, hensyntagen til niveauet og overvågningen af likvide aktiver samt identifikation af og omkostninger forbundet med alternative finansieringsredskaber.

Det sikres, at der er sammenhæng mellem selskabets egen vurdering af risici samt de fastlagte tolerancegrænser og beregningerne af det aktuelle solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav. Det sikres løbende, at det aktuelle kapitalgrundlag er tilstrækkeligt. I forbindelse hermed foretages der årligt en vurdering af, om den standardmodel, der anvendes, også korrekt kan håndtere de specifikke risici, der er identificeret. Endvidere underkastes det opgjorte solvenskapitalkrav løbende stresstests. Kravene til opgørelse af solvenskapitalkravet og stress heraf fremgår af en særskilt politik.

Risikoreduktion

I forbindelse med identifikation af risici tages der også stilling til, hvordan risiciene kan begrænses. Disse tiltag implementeres i politikker og retningslinjer samt ved etablering eller forøgelse af kontroller, og der udarbejdes arbejdsinstrukser.

Den daglige styring af enkeltrisici

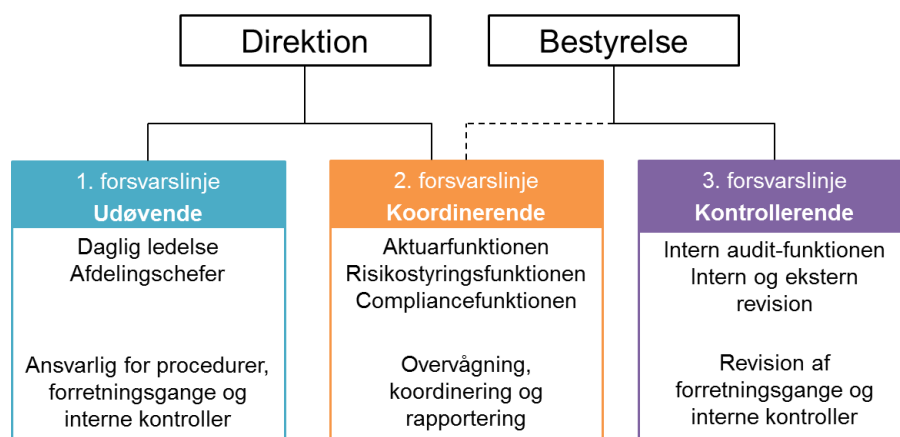
Den daglige styring af enkeltrisici i Industriens Pension sker med udgangspunkt i en klassisk organisering med tre forsvarslinjer.

Som første forsvarslinje er det, udover daglig ledelse, afdelingscheferne, der har en vigtig rolle, da de er ansvarlige for, at der sker registrering af operationelle fejl og andre hændelser, der resulterer i tab, eller som kunne have gjort det. Arbejdet med den daglige risikostyring understøttes i så høj grad som muligt af it.

Som anden forsvarslinje arbejder risikostyringsfunktionen. Den sikrer, at alle relevante risici identificeres, og at disse vurderes. I forbindelsen med vurderingen af de enkelte risici kvantificeres og måles disse. Dette sker ved anerkendte metoder, hvor der bl.a. tages hensyn til sandsynligheder og konsekvenser samt de stød, der anvendes ved opgørelsen af solvenskapitalkravet.

Ved vurderingen af risici tages højde for, at én risiko kan udløse andre risici, og dette forhold medtages i vurderingen. De foretagne vurderinger dokumenteres, og der etableres tilstrækkelige kontroller, der kan sikre, at de enkelte risici fastholdes på et acceptabelt niveau. Det daglige arbejde med risici er bredt forankret i organisationen, og de enkelte afdelingschefer er ansvarlige for, at risikovurderinger og kontroltiltag løbende tilpasses.

Som tredje forsvarslinje er der etableret en intern auditfunktion. Der er desuden almindelig intern og ekstern revision af selskabet.

Figur 7 De tre forsvarslinjer

Rapportering

Risikostyringsfunktionen har rapporteringsrutiner og -processer, der sikrer, at oplysninger om de væsentlige risici for Industriens Pension registreres, og at der sker en rapportering heraf til direktionen med passende interval, så der kan tages højde herfor i beslutningsprocesserne.

Den ansvarlige for risikostyringsfunktionen udarbejder mindst én gang årligt en rapport til direktionen om virksomhedens risikostyring. Rapporten giver det samlede overblik over selskabets risici. Rapporten indgår som en del af bestyrelsens samlede vurderingsgrundlag.

Den ansvarlige for risikofunktionen rapporterer kvartalsvist til direktionen. Herudover skal denne rapportere til direktionen på eget initiativ om særligt væsentlige eller problemfyldte forhold, herunder såfremt en investering medfører betydelig risiko eller ændring i risikoprofilen.

Direktionen sikrer, at den risikoansvarlige i nødvendigt omfang kan rette henvendelse og rapportere direkte til bestyrelsen uafhængigt af direktionen, og at den risikoansvarlige kan give udtryk for betænkeligheder og advare bestyrelsen i de tilfælde, hvor den risikoansvarlige finder det nødvendigt.

Opgørelse af solvenskapitalkravet

Solvenskapitalkravet opgøres efter standardmodellen i henhold til SII-forordningen.

Bestyrelsen vurderer én gang årligt, om standardmodellen giver et retvisende billede af kapitalbehovet og ikke mindst, at standardmodellen ikke undervurderer solvenskapitalkravet i Industriens Pension.

Opgørelsen af solvenskapitalkravet sker med en systemunderstøttelse, som er adskilt i produktions- og udviklingsmiljø og med et intakt transaktions- og revisionsspor.

Krav til datakvalitet

Data, som indgår i opgørelsen af solvenskapitalkravet, er kvalitetsmæssigt af en sådan standard, at det giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling. Er data ikke af en sådan standard, eller er der mangler i datagrundlaget, er usikkerheden vurderet, og eventuelle skønsmæssige justeringer er foretaget, så usikkerheden på solvenskapitalkravet er minimeret.

Datakvaliteten er vurderet og fundet betryggende og medfører derfor ikke væsentlig usikkerhed for opgørelsen af solvenskapitalkravet.

Ekstrapolering og justering af rentekurve

Industriens Pension anvender den risikofrie rentekurve, der udstilles af EIOPA, til opgørelse af hensættelser i gennemsnitsrente og syge- og ulykkesforsikring. Rentekurven ekstrapoleres efter det 20. år med konvergens til UFR på 4,2 %.

Gennemsnitsrentebestanden er en afviklingsbestand af pensionister. Mindre end 15 % af hensættelserne vedrører betalinger, der ligger længere end 20 år frem i tiden. Derfor er mindre end 15 % af hensættelserne i gennemsnitsrente følsomme overfor de antagelser, der ligger til grund for ekstrapoleringen af rentekurven efter det 20. år. Da gennemsnitsrentebestanden er en afviklingsbestand, vil andelen af hensættelser, der ligger længere end 20 år frem i tiden, mindskes i takt med, at tiden går.

99 % af hensættelserne i syge- og ulykkesforsikring vedrører aktuelle pensioner, der udløber i alder 67. Heraf vedrører ca. 10 % af hensættelserne betalinger, der ligger længere fremme i tiden end 20 år, og som derfor er følsomme overfor ændringer i de antagelser, der ligger til grund for ekstrapolationen. Da der fortsat vil være en jævn tilgang og udløb af invalidepensioner, forventer Industriens Pension, at den del af hensættelserne, der vedrører ydelser, der ligger længere end 20 år frem i tiden, vil have små udsving over tid.

Det er således Industriens Pensions vurdering, at hensættelsernes følsomhed overfor de antagelser, der ligger til grund for ekstrapoleringen af den risikofrie rentekurve, er meget lav.

Værdifastsættelsen af det anerkendte kapitalgrundlag sker uafhængigt af den risikofrie rentekurve. Derfor er det anerkendte kapitalgrundlag ikke følsomt overfor ændringer i antagelserne, der ligger til grund for ekstrapoleringen.

Industriens Pension anvender ikke matchtilpasning eller volatilitetsjustering.

Selskabets aktiver er investeret i overensstemmelse med prudent person-princippet, som beskrevet i afsnit C på side 21.

B.4 Internt kontrolsystem

Industriens Pension har vedtaget en politik for intern kontrol, hvorefter der i holdingselskabet og forsikringsselskabet er etableret et effektivt internt kontrolsystem, der sikrer overholdelse af love og regler, herunder de delegeringer og grænser bestyrelsen har vedtaget.

Hele koncernen rapporterer systematisk om fejlhændelser, og rapporteringen bruges blandt andet til at vurdere, om de etablerede kontroller er tilstrækkelig effektive.

Kontrollerne i det interne kontrolsystem er beskrevet i forretningsgange, herunder hvem der har ansvaret for at gennemføre dem, og hvordan resultaterne skal dokumenteres og rapporteres.

På særlig centrale områder er der fast rapportering til daglig ledelse om resultatet af kontrollerne. Det gælder fx overholdelse af investeringsramme og råderum.

Compliancefunktion

Industriens Pension har vedtaget en politik for compliance, hvorefter der er etableret en compliancefunktion, der løbende vurderer, om Industriens Pension i tilstrækkelig grad har procedurer og metoder til at sikre overholdelse af såvel interne som eksterne regler.

Compliancefunktionen rådgiver også bestyrelsen og daglig ledelse om overholdelse af den finansielle lovgivning, vurderer konsekvenser af lovændringer samt identificerer og vurderer risici for manglende overholdelse af den finansielle lovgivning, markedsstandarder eller interne regelsæt. Compliancefunktionen foretager en årlig kontrol af de relevante områder i forhold til områdets eksponering mod compliance-risici.

Der er løbende skriftlig rapportering til daglig ledelse om aktiviteter og fund, og funktionen rapporterer en gang om året til revisionsudvalget og bestyrelsen.

Compliancefunktionen gennemgår mindst én gang om året alle relevante forretningsområder i koncernen og kontrollerer i den forbindelse, om der er fastsat tilstrækkelige interne kontroller, og om der er dokumentation for, at kontrollerne er udført.

Den complianceansvarliges konklusion er, at kontrolsystemet er passende, og compliancefunktionen har i 2016 ikke haft anledning til væsentlige bemærkninger til kontrolsystemet.

B.5 Intern auditfunktion

Industriens Pension har vedtaget en politik for intern auditfunktion, hvorefter der er etableret en intern auditfunktion, der vurderer, om det interne kontrolsystem samt ledelsen og styringen af Industriens Pension er hensigtsmæssige og betryggende.

Den interne auditfunktion varetages af intern revision for Industriens Pension med den interne revisionschef som ansvarlig for varetagelse af intern auditfunktionen. Den interne revisionschef er dermed nøgleperson for intern auditfunktionen.

Som følge af at den interne audit varetages af intern revision, er bestemmelserne i revisionsbekendtgørelsen tillige gældende for den interne auditfunktion, herunder bestemmelser om uafhængigheden.

Intern auditfunktionens uafhængighed er sikret ved, at funktionen varetages af den interne revisionschef, der er ansat direkte af bestyrelsen og refererer direkte til bestyrelsesformanden.

Den interne audit har i 2016 ikke haft anledning til væsentlige bemærkninger.

B.6 Aktuarfunktion

Aktuarfunktionen, som den ansvarshavende aktuar er ansvarlig for, koordinerer blandt andet beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser samt sikrer, at metoder, underliggende modeller og antagelser, der anvendes ved opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser, er fyldestgørende.

Herudover vurderer aktuarfunktionen, om de data, der benyttes til opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser, er af den nødvendige og tilstrækkelige kvalitet og sammenligner bedste skøn med de hidtidige erfaringer.

På baggrund af arbejdet i aktuarfunktionen er det vurderingen, at de forsikringsmæssige hensættelser er troværdige og fyldestgørende.

Aktuarfunktionen har udtalt sig om tegningspolitikken og fundet, at det veldefinerede forretningsgrundlag og ordningens indretning begrænser selskabets risici, men skaber med det kollektive element samtidig en pensionsordning, som er både solidarisk, rimelig og betryggende for medlemmerne.

Aktuarfunktionen har ligeledes vurderet, at genforsikringsniveauet er betryggende. Det er rimeligt og forsvarligt for både selskab og medlemmer, at der ikke er etableret en genforsikringsdækning.

Endelig har aktuarfunktionen bidraget til risikosystemet med både viden og beregninger.

B.7 Outsourcing

Bestyrelsen i Industriens Pension har fastsat retningslinjer for outsourcing, der revideres efter behov og mindst én gang om året.

Drift af servere, eksternt netværk m.v. er outsourcet til Atos, Dybendalsvænget 3, 2630 Taastrup, og er den eneste outsourcing, der er i kategorien væsentlige aktivitetsområder og omfattet af bestyrelsens retningslinjer.

Da driften af it ikke ligger indenfor Industriens Pensions forretningsområde, har bestyrelsen bl.a. valgt at outsource denne aktivitet. Industriens Pensions it-driftschef fører daglig kontrol med, at Atos overholder de i kontraktens aftalte SLA'er⁴, og it-chefen fører tilsyn i en dertil oprettet styregruppe med Atos.

Desuden får bestyrelsen én gang årligt en rapportering om resultatet af den gennemførte outsourcing. Bestyrelsen har senest på sit bestyrelsesmøde i marts 2017 taget orienteringen til efterretning.

Den årlige rapportering og løbende kontrol af Atos har ikke givet anledning til tvivl om, at Atos har evne, kapacitet og de fornødne tilladelser til at udføre de outsourcete funktioner tilfredsstillende og i henhold til aftalen.

B.8 Andre oplysninger

Alle væsentlige oplysninger vedrørende Industriens Pensions ledelsessystem er indeholdt i de ovenstående afsnit. Industriens Pensions ledelsessystem er fyldestgørende i forhold til arten, omfanget og kompleksiteten af de risici, der er forbundet med selskabets virksomhed.

⁴Service Level Agreement

C. Risikoprofil

Industriens Pensions arbejde med risikostyring er højt prioriteret, og de aktuelle risici, som selskabet er eller kan blive udsat for, bliver løbende vurderet og styret.

Industriens Pensions holdning til risici

Industriens Pensions holdning til risici er at anerkende, at de resultater, der ønskes, genereres ved en kontrolleret risikovillighed, og at risici derfor bør styres og kontrolleres og ikke nødvendigvis elimineres.

Vurderingen af størrelsen af de enkelte risici sker ud fra en vurdering af, hvilke konsekvenser en risiko kan have, hvis den indtræffer, kombineret med sandsynligheden for at dette sker.

I tilfælde hvor risikoen overstiger det acceptable, gennemføres der tiltag for at nedbringe risikoen til et lavere og dermed acceptabelt niveau. Disse tiltag implementeres i politikker og retningslinjer samt ved etablering eller forøgelse af interne kontroller.

Industriens Pension ønsker at fremme en risikobevindsthed hos selskabets medarbejdere, og den overordnede holdning til risici er derfor indarbejdet i den daglige ledelse af selskabets risikoaktiviteter.

Risikoidentifikation og vurdering

Det centrale i Industriens Pensions risikostyring er at sikre, at alle betydelige risici, der følger af den aktuelle forretningsmodel og aktiviteter i øvrigt, identificeres, kvantificeres, vurderes, styres og rapporteres.

Ved vurderingen af de enkelte risici tages der hensyn til både medlemmernes forhold samt til størrelsen af den basiskapital, der skal dække det aktuelle krav til kapital.

Hovedparten af medlemmerne har et markedsrenteprodukt, hvor den enkelte selv bærer hovedparten af de risici, som eksisterer.

Det er en central opgave i risikovurderingen at sikre, at de enkelte medlemmer ikke pålægges en u hensigtsmæssig risiko. Dette er, blandt andre tiltag, gennemført ved at indføre et livscyklusprodukt, hvor risikoen afhænger af det enkelte medlems investeringshorisont, bestemt ud fra medlemmets alder.

For gennemsnitsrenteproduktet, syge- og ulykkesforsikring og gruppelev samt for selskabets basiskapital tages der ved risikovurderingen hensyn til, hvilke påvirkninger de enkelte risici har på størrelsen af solvenskapitalkravet, som skal dækkes af kapital.

Kvantificeringen af risiciene tager udgangspunkt i størrelsen af de tab, selskabet eller medlemmerne vil opleve i et 200-årsscenario for en given risiko. Dette er for selskabets risiko også udgangspunkt for solvenskapitalkravet, som beregnes med udgangspunkt i Solvens II-standardmodellen. Ved udarbejdning af risikovurderingen er det godtgjort, at standardmodellen kan anvendes til at beskrive selskabets risici, idet enkelte kvantificeringer dog vurderes som værende konservative.

Kvantificeringen af risici, resultater af de væsentligste følsomhedsanalyser og stresstests er samlet i afsnit E.2 side 62.

Processer til overvågning af, hvorvidt risikoreduktionsmetoderne fortsat er effektive

Den væsentligste risikoreduktionsmetode er overholdelse af investeringsretningslinjerne, der sikrer spredning af risikoen, hvilket der løbende følges op på. Overtrædelser rapporteres til bestyrelsen. Derudover er en væsentlig risikoreduktionsmetode renteafdækningen, hvilket der månedligt bliver rapporteret på både fra aktuarfunktionen og fra afdelingen for investeringsrisiko. Aktuarfunktionen vurderer, hvorvidt behovet for genforsikring skulle opstå.

Derudover overvåges datakvaliteten i de administrative og regnskabsmæssige systemer, og det sikres, at sammenhængen mellem systemerne er som forventet. Månedlige og kvartalsvise udtræk, statistikker og afstemninger danner baggrund for processer til sikring og optimering af datakvaliteten.

De enkelte afdelingschefer har, som beskrevet i afsnit B.3, ansvar for løbende at identificere nye risici samt sikre, at disse også afdækkes med passende kontroller. Denne uddelegering gør, at processerne til overvågning af risici rykker så langt ud i organisationen som muligt, hvilket er med til at sikre, at risikoreduktionsmetoderne fortsat er effektive.

Den overordnede sikring af, om risikoreduktionsmetoderne fortsat er effektive, er forankret i risikostyringsfunktionen.

Industriens Pension gør ikke brug af special purpose vehicles som defineret i artikel 13, nr. 26, i SII-direktivet.

Prudent person

Industriens Pension efterlever prudent person-princippet ved at definere en række principper for risikotagning, som beskrevet i politik for investeringer. Hele investeringsprocessen er centreret omkring prudent person-princippet lige fra fastsættelse af den strategiske aktivallokering til selve eksekveringen af internt forvaltede investeringer samt udvælgelse af eksterne forvaltere og fonde. Inden investeringerne eksekveres, er der fastlagt arbejdsgange for at sikre, at der kun investeres i aktiver, hvortil der knytter sig risici, som vi som selskab kan identificere, måle, overvåge, forvalte, kontrollere og rapportere om. Dette punkt har særlig bevågenhed ved gennemførelsen af unoterede investeringer.

Den løbende overvågning af investeringsaktiverne omfatter bl.a. overvågning af, om principperne fastlagt i politik for investeringer overholdes. Overordnet set beregnes der, hvor langt de faktiske investeringer ligger fra den strategiske aktivallokering, og dermed om investeringsaktivernes sikkerhed, kvalitet, likviditet og tilgængelighed afviger væsentligt fra den profil, som vurderes passende i politik for investeringer. Der følges løbende op på investeringsaktivernes rentabilitet.

Risikoprofilen for de aktiver, der anvendes til at dække solvenskapitalkravet, har en højere andel af investeringsporteføljen med lav risiko. Af samme årsag har disse investeringsaktiver et lavere forventet afkast.

Markedsrisikoen for det enkelte medlem vurderes ud fra risikoanalyser på kort, mellemlangt og langt sigt. Givet medlemmernes langsigtede investeringshorisont vil det strategiske risikoniveau som udgangspunkt blive fastlagt med udgangspunkt i den langsigtede risikoanalyse. I risikoanalyserne indgår medlemmernes dækningsgrader ved pensionering som et centralt element.

Væsentlige ændringer i perioden

Der er i rapporteringsperioden ikke sket væsentlige ændringer hverken i relation til de metoder, der anvendes til vurdering og rapportering af risici, eller i relation til de indgående risici.

C.1 Forsikringsrisici

Industriens Pension tilbyder arbejdsmarkedspensionsordninger, som er aftalt ved overenskomsterne på industriens og fødevarerindustriens område. Tilgang til bestanden styres via overenskomsterne. Det er ikke muligt at "komme ind fra gaden" og tegne en dækning.

Produktet er en obligatorisk ordning med begrænsede valgmuligheder. Industriens Pension ønsker at tilbyde medlemmerne så god og relevant en dækning som muligt. I denne vurdering indgår også medlemmernes mulighed for at modtage offentlige ydelser.

Alle produktændringer skal godkendes af bestyrelsen. Der sker således ingen ændring i produktets risikoprofil uden bestyrelsens godkendelse. Risikoen i bestanden er meget homogen.

Væsentlige risici

De forsikringsmæssige risici omfatter risikoen for tab som følge af udviklingen i dødelighed, levetid, tab af erhvervsevne samt kritisk sygdom. Hertil kommer risiko forbundet med genkøb samt katastroferisici. Blandt forsikringsrisiciene er levetidsrisiko og invaliditetsrisiko de væsentligste risici.

Industriens Pension har ingen fortjenstmargen, hvorfor denne ikke indgår i betragtningerne.

Tabellen nedenfor angiver de forsikringsmæssige risici fra listen over samtlige identificerede risici, senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Forsikringsmæssige risici		
Forretningsrisikoen tilknyttet forsikringsmæssige risici	Forretningsrisikoen tilknyttet de forsikringsmæssige risici er de risici, som knytter sig til nytægning, rådgivning, service, skadesbehandling, ændringer i pensionsordningen, store risici, kreditrisici og hvidvaskning. Risikoen er noget begrænset i Industriens Pension, idet der er tale om en obligatorisk og kollektiv arbejdsmarkedspension, og hvor der ikke kan komme kunder ind fra gaden.	Politik for forsikringsmæssige risici
Levetid (inkl. fremtidige forbedringer)	Der er en risiko for tab, hvis medlemmerne lever længere, da livslange pensioner udgør en væsentlig del af pensionsordningen i Industriens Pension. I gennemsnitsrente har levetiden betydning for de regnskabsmæssige hensættelser – jo længere man lever i en ordning med livslange pensioner, jo mere skal der sættes til side. I markedsrente er hensættelserne upåvirket af levetiden, da hensættelsernes størrelse afhænger af de bagvedliggende aktiver. Levetiden spiller dog ind på pensionens størrelse i markedsrente og kan på den måde opleves som tab, når levetiden forlænges, uden at pensionstidspunktet udskydes tilsvarende. Dette påvirker dog ikke solvenskravet.	Politik for forsikringsmæssige risici

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Dødelighed	En stigning i dødeligheden (som er det modsatte af, at man lever længere) vil øge udbetalingerne for forsikringer ved dødsfald og vil isoleret set skulle betragtes som en risiko, selv om kollektivet kan have en gevinst ved, at de livslange pensioner ikke skal udbetales.	Politik for forsikringsmæssige risici
Invaliditet og kritisk sygdom	Der er en risiko for tab, hvis medlemmerne bliver invalide eller kritisk syge hyppigere end i dag. Pensionsordningen omfatter både en invalidesum, når medlemmet har mistet mindst 50 % af erhvervsevnen, invalidepension, når medlemmet har mistet 2/3 af erhvervsevnen og en sum ved visse kritiske sygdomme.	Politik for forsikringsmæssige risici
Renterisiko på passiverne	I gennemsnitsrenteordningen og i syge- og ulykkesforsikring påvirkes størrelsen på de regnskabsmæssige hensættelser af renteniveauet. Jo lavere renteniveau, jo højere hensættelse. Et faldende renteniveau betyder derfor, at ekstrahensættelser skal finansieres.	Politik for forsikringsmæssige risici, men håndteres under politik for investeringer
Katastroferisiko	Sker der en naturkatastrofe eller en anden katastrofe, herunder terror, kan vi risikere, at ekstra mange medlemmer dør eller bliver invalide på samme tid. Risikoen består derfor af en ekstraordinær engangsudgift til dødsfaldsydelser og/eller invalideydelser.	Politik for forsikringsmæssige risici
Omkostningsrisiko	Omkostningsrisikoen er, at de omkostninger, vi opkræver hos medlemmerne, ikke kan dække de faktiske administrationsudgifter. I Industriens Pension har vi indrettet os, så det alene er de månedlige stykomkostninger, som bør anvendes til administration, mens procentomkostningerne i stedet skal blive til overskud, som overføres til de særlige bonushensættelser.	Politik for forsikringsmæssige risici
Genkøbsrisiko	<p>Hvis medlemmerne flytter deres pension enten ved jobskifte eller for at samle deres klatpensioner, forsvinder en del af forretningsgrundlaget i Industriens Pension. Da vi har markedsrente, kan vi aldrig risikere at skulle overføre mere end værdien af de bagvedliggende aktiver, der er knyttet til pensionsopsparingen. I gennemsnitsrente, hvor pensionsordningen kan være højere end aktiverne, kan man i Industriens Pension ikke flytte sin pensionsopsparing, da ordningen er under udbetaling.</p> <p>Risikoen kan derfor begrænses til risikoen for færre medlemmer og dermed risikoen for, at der er færre til at dække omkostningerne. Omkostningsrisikoen er beskrevet under</p>	Politik for forsikringsmæssige risici

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
	sit eget punkt.	
Risici forbundet med syge- og ulykkesforsikring	I Industriens Pension er den løbende invalidepension etableret som en syge- og ulykkesforsikring, som er en 1-årig forsikring. Dvs. prisen tilpasses årligt til det faktiske skadeforløb. Risiciene ved syge- og ulykkesforsikring er derudover de samme som for resten af forretningen og er derfor sammensat af alle de typer af risici, som er beskrevet i denne oversigt. Dertil kommer, at der er en risiko for, at regler for syge- og ulykkesforretningen kan betyde, at vi må disponere anderledes end for resten af forretningen.	Politik for forsikringsmæssige risici

Tabel 5 Identificerede forsikringsmæssige risici

Risikobegrænsende foranstaltninger

Selskabets beslutning om ikke at tegne genforsikring revurderes årligt af aktuarfunktionen. I vurderingen indgår en analyse af risikoen ved enkelte store skader og flere skader end forventet, koncentrationsrisiko samt risikoen for en katastrofeshændelse. På baggrund heraf vurderes det, om det fortsat er rimeligt og betryggende for selskabet og medlemmerne ikke at tegne genforsikring.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Forsikringsmæssige risici		
Forretningsrisikoen tilknyttet forsikringsmæssige risici	<p>Indretningen af pensionsordningen betyder, at selskabet ikke har særlige risici i forhold til forretningsrisikoen. Og da bestyrelsen skal beslutte væsentlige ændringer i pensionsordningen, er der en kontrolleret tilgang vedrørende nye risici.</p> <p>Vedrørende skadebehandlingen er der etableret et 4-øjneprincip, og kreditrisikoen er minimeret ved en effektiv rykkerprocedure.</p> <p>Risikoen for forsøg på hvidvaskning er lav, fordi:</p> <ul style="list-style-type: none">• Det er en arbejdsmarkedspensionsordning.• Skattereglerne for opsparing er omfattet af pensionsbeskatningslovens kap. 1.• Industriens Pension ikke modtager kontante indbetalinger. <p>Det eneste område med lidt højere risiko er § 53 A-ordninger, men der modtager vi alene indbetalinger fra arbejdsgivere, og genkøbsmulighederne er begrænsede. Endelig foretages der bl.a. ekstra tjek i forhold til hvidvaskning ved tilbagebetaling til virksomheder eller ved mistanke om hvidvaskning ved udbetaling til efterladte.</p>	Nej
Levetid (inkl. fremtidige forbedringer)	<p>Indretning af pensionsordningen begrænser selskabets risiko, idet det er muligt at ændre forudsætningerne for levetiden for hovedparten af bestanden.</p> <p>Finanstilsynet laver nu årlige opdateringer af levetidsbenchmark og kræver tilsvarende tilpasning af selskabets dødelighed ved beregning af de regnskabsmæssige hensættelser i gennemsnitsrente.</p> <p>Da en løbende tilpasning alt andet lige giver et mere retvisende billede, og man samtidig undgår tilpasninger, som med ét ændrer størrelsen på pensionen mærkbart, har Industriens Pension valgt også at lave årlige tilpasninger af levetiden i markedsrente.</p>	Ja
Dødelighed	Indretning af pensionsordningen med meget opsparing ved pensionering i forhold til dækningen ved død begræn-	Ja

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
	<p>ser risikoen ved død en hel del. Vokser udbetalingerne, fordi flere dør, så vil gevinsten fra de livsbetingede dækninger være større for hovedparten af bestanden.</p> <p>Pensionsordningen er indrettet, så prisen for dødsfaldsdækningerne hurtigt kan tilpasses dødeligheden. Det betyder, at der hurtigt kan skabes balance mellem opkrævet pris og de faktiske udbetalinger, hvilket begrænser selskabets risiko.</p> <p>I forbindelse med valgmuligheder, hvor dækningen ved død kan forøges, er karens på 12 måneder med til at begrænse en forhøjet risiko.</p>	
Invaliditet og kritisk sygdom	<p>Pensionsordningen er indrettet, så prisen for invalide- og kritisk sygdomsdækning hurtigt kan tilpasses invalidehyp-pigheden. Det betyder, at der hurtigt kan skabes balance mellem opkrævet pris og de faktiske udbetalinger, hvorved selskabets risiko begrænses.</p> <p>I forbindelse med valgmuligheder, hvor dækningen ved invaliditet og kritisk sygdom kan forøges, er karens på 12 måneder med til at begrænse en forhøjet risiko.</p>	Ja
Renterisiko på passiverne	Se under renterisiko under markedsræssige risici.	Ja
Katastroferisiko	<p>I markedsrente bærer medlemmerne selv risikoen ved en katastrofe. I gennemsnitsrente, hvor der kun er pensionister, er der ingen katastroferisiko.</p> <p>Der er derfor kun katastroferisiko i gruppeliv og syge- og ulykkesforsikring.</p> <p>I aftalegrundlaget er der en mulighed for ikke at udbetale erstatning til medlemmerne som følge af nuklear, kemisk eller biologisk terrorisme, hvor mere end 50 medlemmer rammes. Undtagelsen er udvidet til alle former for terrorisme pr. 1. januar 2017. Derudover findes der et krigsregulativ.</p> <p>Disse forhold nedbringer ikke risikoen, men flytter risikoen fra hele medlemsbestanden til de berørte medlemmer, som ikke får dækning.</p>	Ja
Omkostningsrisiko	Pensionsordningen er indrettet, så de omkostninger, vi opkræver hos medlemmerne i markedsrente, kan tilpasses til de faktiske administrationsomkostninger. Dette fjerner ikke risikoen, men flytter risikoen fra selskabet til medlemmerne. I gennemsnitsrente er der dog fortsat en risiko, da opkrævningen begrænser sig til den bonus, som tilskri-	Ja

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
	ves i året.	
Genkøbsrisici	<p>Pensionsordningen er indrettet, så genkøbsrisikoen begrænses til genkøb ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jobskifte, hvor det er muligt at overføre til ordninger, der er omfattet af jobskifteaftalen. • Emigration. <p>Mobiliteten på arbejdsmarkedet betyder til gengæld, at der overføres en del ordninger. Indretningen af pensionsordningen med et markedsrenteprodukt betyder dog, at genkøbsværdien altid svarer til det samme som værdien af de bagvedliggende aktiver, hvorfor selskabet ikke har nogen risiko.</p> <p>Dog får medlemmer, der genkøber, udbetalt deres særlige bonushensættelse. Særlige bonushensættelser indgår i kapitalgrundlaget, så ethvert genkøb reducerer kapitalgrundlaget. Særlige bonushensættelser må dog kun udbetales, såfremt selskabet forbliver solvent.</p>	Nej
Risici forbundet med syge- og ulykkesforsikring	Risikoen på syge- og ulykkesforsikring indgår i de øvrige risici og behandles ikke særskilt. Risikoen dækkes risikostyringsmæssigt af de øvrige risici, hvor der i vurderingen også tages højde for syge- og ulykkesforsikringsproduktet.	Ja, via de øvrige risici

Tabel 6 Begrænsende foranstaltninger for de forsikringsmæssige risici

I relation til beregning af solvenskapitalkrav er de væsentligste forsikringsrisici, som selskabet er eksponeret imod, de risici, som ikke kan dækkes af forsikringsbestandens egne buffere, og som derfor medfører et kapitalkrav.

Langt hovedparten af forsikringsbestanden har et markedsrenteprodukt, hvor medlemmerne selv bærer risikoen. Medlemmer med opsparing i gennemsnitsrenteprodukter har så store buffere, at de kan modstå en 200-års begivenhed. Det samme gør sig gældende for gruppelevsbestanden. Det er således primært invaliderisikoen på syge- og ulykkesforretningen, som påvirker solvenskapitalkravet. Sammenlignet med selskabets markedsrisici er denne risiko dog meget lille.

Risikokonzentration

Risikokonzentrationen i Industriens Pension er størst der, hvor mange medlemmer er samlet på samme tid, det vil sige på store virksomheder.

Da produktet i Industriens Pension er sammensat således, at medlemmerne selv bærer risikoen i markedsrente, er det kun skader i syge- og ulykkesforsikring og gruppeliv, der har betydning for selskabets økonomi.

Selskabet har ikke indflydelse på, hvilke virksomheder der deltager i pensionsordningen, og har derfor heller ikke mulighed for at styre forsikringsrisikokonzentrationer.

Konzentrationsrisiko indgår som en naturlig del af vurderingen af behovet for genforsikring.

De væsentligste ændringer i perioden

Der er i rapporteringsperioden ikke sket væsentlige ændringer i relation til de forsikringsmæssige risici.

C.2 Markedsrisici

Industriens Pension leverer et livscyklusprodukt i markedsrente, hvor medlemmerne selv bærer deres markedsrisici. Selskabet er eksponeret over for markedsrisici bl.a. via basiskapitalens investeringer. Risikoprofilen for basiskapitalen m.m. er todelt. Den del, som skal anvendes til at dække solvenskapitalkrav, har en forsigtig risikoprofil, mens det overskydende har en mere risikofyldt risikoprofil med henblik på at genere et større afkast.

Alle betydelige investeringsproduktændringer skal godkendes af bestyrelsen. Der sker således ingen ændring i investeringsproduktets risikoprofil uden bestyrelsens godkendelse.

Væsentlige risici

Tabellen nedenfor angiver de markedsmæssige risici fra listen over samtlige identificerede risici, senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Markedsmæssige risici		
Aktierisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i aktiekurser. Industriens Pensions aktierisiko kommer både fra noterede og unoterede aktier.	Politik for investeringer
Renterisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i renteniveauet. Industriens Pensions renterisiko er primært denomineret i DKK, EUR og USD.	Politik for investeringer
Valutarisiko	Risikoen for tab som følge af ændringer i valutakurser. Industriens Pension forventer som udgangspunkt ikke, at eksponering over for valuta bliver belønnet med en risiko-præmie.	Politik for investeringer
Ejendomsrisiko	Risikoen for tab som følge af udviklingen i ejendomspriser eller som følge af mistede lejeindtægter på grund af tomgang eller lejers konkurs. Industriens Pensions ejendomsrisiko stammer både fra de direkte investeringer i ejendomme og fra investeringer via eksterne fonde.	Politik for investeringer
Koncentrationsrisiko	Koncentrationsrisiko kan betragtes som et tillæg til ovennævnte markedsrisici i porteføljer med lille risikospredning. Koncentrationsrisiko kan skyldes manglende spredning mht. selskaber, udstedere, brancher, aktivklasser, geografi mv.	Politik for investeringer
Inflationsrisiko	Risikoen for at købekraften af pensionsopsparingen udhules som følge af inflation.	Politik for investeringer

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Risici ved den aktive portefølje-forvaltning	<p>Risikoen for at målene for den aktive portefølje-forvaltning ikke nås, dvs. at der skabes et mindre merafkast end forventet, måske endda negativt afkast.</p> <p>Aktiv forvaltning af noterede aktiver og investeringer i unoterede aktiver er et centralt element i Industriens Pensions investeringsstrategi. Resultaterne af den aktive forvaltning bliver løbende vurderet med henblik på eventuelt at justere strategien på områder, hvor målene ikke nås, ligesom det løbende overvejes, om de strategiske mål skal justeres.</p> <p>Forvalterrisici omhandler risici knyttet til forvalterens evne til at udvælge og drive investeringer.</p> <p>Ved unoterede investeringer gennem fonde har forvalteren typisk vide rammer til at foretage investeringer inden for en årrække.</p>	Politik for investeringer
Due diligence-risiko	<p>Risikoen for ikke at få lavet en ordentlig due diligence inden en investering foretages. Due diligence-risiko omfatter en række risici, som indgår i de vurderinger, der foretages i forbindelse med investeringsbeslutningen:</p> <p>Juridiske risici. Dvs. forhold, der ikke er taget højde for i kontraktgrundlaget, eksempelvis forhold der finder sted langt ude i fremtiden, eller som involverer andre landes lovgivning.</p> <p>Finansieringsrisici. Dvs. forhold, der kan opstå i investeringer, som er delvist lånefinansierede, og som kan være afhængige af muligheden for at kunne refinansiere gælden.</p> <p>Tekniske risici. Dvs. forhold, der knytter sig til, at aktivets tekniske stand ikke er som forventet ved investeringen, men den kan også knytte sig til risikoen for, at vedligeholdelses- og/eller driftsudgifterne bliver væsentligt højere end forventet.</p> <p>Modelrisici. Dvs. forhold, der er knyttet til fejl ved beregning af aktivets værdi – både på investeringstidspunktet og i den efterfølgende værdiansættelse. Der kan være risiko for, at anvendte modeller ikke inddrager alle relevante parametre, at forudsætninger i modellerne ikke er korrekte, eller at variable eller betydningen af disse ændres over tid.</p>	Politik for investeringer
Øvrige risici ved unoterede investeringer	<p>Ud over ovennævnte risici påvirkes unoterede investeringer af en række specifikke risici, hvoraf nogle er af operationel karakter. Disse risici er opført nedenfor og indgår i de vurderinger, der foretages i forbindelse med investe-</p>	Politik for investeringer

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
	<p>ringsbeslutningen. Følsomheden over for disse risici varierer fra aktivklasse til aktivklasse.</p> <p>Samarbejdspartner-/leverandørrisici er knyttet til samarbejdspartneres evne til at levere den aftalte ydelse til den aftalte tid. Dette kan være en tidsafgrænset risiko, eksempelvis opførelse af en ejendom, men det kan også være længere løbende risici, eksempelvis servicering af en vindmøllepark eller en driftsoperatør på en OPP-investering.</p> <p>Administrationsrisici opstår i forbindelse med direkte investeringer i infrastrukturaktiver, hvor der stilles krav til Industriens Pensions interne evne til at håndtere den løbende administration af aktiverne.</p> <p>Desuden er der en række eksterne risici, der er uden for Industriens Pensions kontrol:</p> <p>Forskellige klimarisici kan påvirke primært infrastruktur- og ejendomsinvesteringer. Ændringer i vindforhold kan fx påvirke rentabiliteten af investeringer i vindkraft. Andre klimarisici, der kan påvirke unoterede investeringer, kan være oversvømmelser og temperaturstigninger.</p> <p>Beslægtet med klimarisici er naturkatastrofer som eksempelvis jordskælv, orkan og brand. Det er særligt vigtigt at få klarlagt, om disse risici er dækket af forsikringer, eller om de er undtaget, eksempelvis force majeure-undtagelser.</p> <p>Politisk risiko er risikoen for tab som følge af politiske ændringer. Denne risiko kan påvirke de enkelte investeringer og er således af en helt anden karakter end de politiske risici, der indgår under de strategiske risici.</p> <p>Den investeringsrelaterede politiske risiko kan eksempelvis være ændringer i støtteordninger for vedvarende energi. Det kan både være fremadrettede ændringer eller ændringer med tilbagevirkende kraft. Andre eksempler kan være risikoen for nationalisering eller ekspropriering uden tilstrækkelig kompensation.</p>	

Tabel 7 Identificerede markedsmæssige risici

Risikobegrænsende foranstaltninger

I Industriens Pension er der indført strategisk renteafdækning af hensættelserne i syge- og ulykkesforsikring samt hensættelserne i gennemsnitsrentemiljøet. Der er implementeret et inflationsoverlay, som skal reducere medlemmernes langsigtede følsomhed over for inflationen. Valutarisikoen afdækkes desuden strategisk.

Nedenfor beskrives de risikobegrænsende foranstaltninger kort.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Markedsmæssige risici		
Aktierisiko	I investeringsretningslinjerne er der angivet et råderum for alle aktivklasser, der indeholder aktierisiko, samt et råderum for summen af danske aktier, udenlandske aktier, infrastrukturinvesteringer samt noterede aktier.	Ja
Renterisiko	Renterisikoen kommer både fra aktivsiden (risiko for tab på aktiverne) og passivsiden (risiko for øgede hensættelseskrav til gennemsnitsrentemiljøet og syge- og ulykkesforsikring). Effekten af rentændringer afhænger således af rentefølsomhed på både aktiver og passiver. I investeringsretningslinjerne er angivet rammer for alle taktiske rentepositioner og alle aktivklasser, der indeholder renterisiko. Desuden er der angivet en ramme for den samlede porteføljes renterisiko. For passivsiden stiller investeringsretningslinjerne krav om 100 % afdækning af rentefølsomheden på passiverne og angiver acceptable udsvingsbånd for afdækningen. Effektiviteten af renteafdækningen forudsætter fastkurspolitikens videreførelse.	Ja
Valutarisiko	Retningslinjerne for investering indeholder både grænser for enkelte valutaer og for visse grupper af valutaer. Det er desuden klart defineret, hvilke valutaer der skal afdækkes, og hvilke udsvingsbånd der kan accepteres på de strategiske valutaafdækninger.	Ja
Ejendomsrisiko	Investeringsretningslinjerne indeholder rammer for ejendomsinvesteringer. Bestyrelsen skal godkende alle større ejendomsinvesteringer. Mindre ejendomsinvesteringer (under 250 mio. kr.) kan indgås af direktionen inden for en ramme, der er angivet i investeringsretningslinjerne.	Ja

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Koncentrationsrisiko	<p>Koncentrationsrisikoen begrænses af investeringsretningslinjernes rammer for eksponeringer overfor enkelte lande, enkelte selskaber og brancher.</p> <p>Desuden definerer investeringsretningslinjerne begrænsninger for eksponering overfor de væsentligste obligati- onsudstedere i den internt forvaltede obligationsportefølje.</p>	Ja
Inflationsrisiko	<p>Retningslinjer for investering indeholder rammer for alle aktivklasser, hvori der indgår inflationsrisiko.</p> <p>Desuden indeholder investeringsretningslinjerne grænser for strategisk og taktisk anvendelse af inflationsswaps.</p>	Ja, indgår i kapitalaf-sættelse til renterisiko
Risici ved den aktive portefølje-forvaltning	<p>Investeringsretningslinjerne begrænser risikoen ved aktiv forvaltning med et risikobudget samt en række rammer på de risici, der kan tages som led i den aktive forvaltning.</p> <p>Ofte vil den væsentligste begrænsning på risikoen ved aktiv forvaltning imidlertid være mængden af aktiver, der kan udøves aktiv forvaltning af.</p> <p>Desuden begrænses risikoen ved at indgå kontrakter, hvor forvalteren har sammenfaldende interesser med Industriens Pension.</p>	Ja
Due diligence-risici	<p>Due diligence-risici opstår primært ved unoterede investeringer.</p> <p>Risiciene begrænses med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intern erfaring og kompetencer på området. • Ekstern bistand inden for områder, hvor de interne kompetencer ikke er tilstrækkelige. <p>Samarbejde med andre investorer, der har erfaring på området.</p>	Ja, indeholdt i type 2-aktiestød og infrastruktur-stød.
Øvrige risici ved unoterede investeringer	<p>Retningslinjer for investering indeholder rammer for alle unoterede aktivklasser.</p> <p>Kontrolleret tilgang til nye investeringer, da de kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.</p> <p>Risikoen knyttet til samarbejdspartneres evne til at levere de aftalte ydelser begrænses ved at udarbejde kontrakter, der præciserer de ydelser, der skal leveres. Desuden overvåges markedet for konkurrerende leverandører for at have alternativer, såfremt behovet opstår.</p> <p>De eksterne risici, der er uden for Industriens Pensions kontrol (klimarisici, naturkatastrofer samt investeringsmæssige politiske risici) begrænses ved at sprede investe-</p>	Ja, indeholdt i type 2-aktiestød og infrastruktur-stød.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
	ringerne.	

Tabel 8 Begrænsende foranstaltninger for de markedsmæssige risici

Risikokonzentration

Overordnet set udgør aktierisiko den største koncentration af risici. Investeringsstrategien er tilrettelagt med henblik på at høste markedsrisikopræmierne over den lange investeringshorisont, de fleste medlemmer har. Heraf udgør aktierisikopræmien en stor del. Vi har dog meget fokus på, at der ikke tages så meget risiko, at det kan blive nødvendigt at sælge på det værst tænkelige tidspunkt.

Direkte investeringer har af natur en større koncentrationsrisiko end fx noterede investeringer, som diversificeres på enkel vis. Der foretages kun direkte investeringer, som har en acceptabel risikoprofil, herunder koncentrationsrisiko.

Der sker en løbende vurdering af, hvorvidt alle kilder til koncentrationsrisici er identificeret.

De væsentligste ændringer i perioden

Markedsrisikoen udtrykt ved solvens II-stød viser en markant stigning i perioden. Dette er primært drevet af ændrede investeringsretningslinjer, der allokerer en højere risiko til basiskapitalen og gennemsnitsrentebestanden, samt at der er foretaget en række investeringer i infrastruktur, som solvensmæssigt vejer relativt tungt. Dette medfører stigninger i henholdsvis aktie- og valutarisikoen. Overordnede analyser vurderer, at medlemmernes markedsrisiko ikke indebærer en samlet højere risiko med de omlægninger, der sker med de ændrede investeringsretningslinjer.

C.3 Kreditrisici

Kreditrisiko er risikoen for tab som følge af ugunstige bevægelser i kreditværdigheden blandt udstedere af værdipapirer, modparter og debitorer. I Industriens Pension skelnes mellem modpartsrisiko og kreditrisiko, hvor kreditrisiko i Industriens Pension dækker over risikoen for tab som følge af kreditbegivenheder eller ændringer i kreditpræmien på obligationer, lån og kreditderivater. Modpartsrisiko er risikoen for tab som følge af en kredithændelse blandt modparter, hvor Industriens Pension har tilgodehavender på finansielle kontrakter, indeståender på konti m.m.

Væsentlige risici

Industriens Pension investerer i forskellige kreditobligationer i et forholdsvis stort omfang, og kreditrisikoen vurderes internt som del af markedsrisiciene. Som en aktør på de finansielle markeder er modpartsrisiko uundgåeligt, men det forsøges at holde modpartsrisikoen på et så lavt niveau som muligt.

Tabellen nedenfor angiver kredit- og modpartsrisiko fra listen over samtlige identificerede risici, senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Kreditrisiko	Risikoen for tab som følge af manglende betalinger samt ændringer i kreditpræmier eller kreditobligationernes rating. Industriens Pensions kreditrisiko stammer fra investeringer i realkredit- og kreditobligationer (investment grade, high yield og emerging markets) og fra investeringer via eksterne fonde.	Politik for investeringer
Modpartsrisiko	Risikoen for tab som følge af konkurser hos kreditinstitutter, modparter i finansielle kontrakter samt genforsikringsmodparter.	Politik for investeringer

Tabel 9 Kredit- og modpartsrisiko

Risikobegrænsende foranstaltninger

Industriens Pension forventer at blive belønnet for at tage kreditrisiko i form af en risikopræmie, og derved er krediteksponering en væsentlig del af Industriens Pensions investeringsstrategi. Vi forventer derimod ikke at blive belønnet for at tage modpartsrisiko, og derfor begrænses den så meget, som det er muligt, under hensyntagen til den daglige drift.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Kreditrisiko	Retningslinjer for investering indeholder rammer for alle aktivklasser, hvori der indgår kreditrisiko. Desuden indeholder investeringsretningslinjerne rammer for eksponeringer overfor enkelte lande og enkelte selskaber.	Ja
Modpartsrisiko	Retningslinjerne for investering indeholder grænser for, hvor store risici vi må have mod de forskellige modparter. Herudover er modpartsrisikoen i forbindelse med finansielle kontrakter reduceret, da der sker udveksling af sikkerhed for tilgodehavender på daglig basis.	Ja

Tabel 10 Begrænsende foranstaltninger for kredit- og modpartsrisiko

Sikkerhedsstillelse

Aftaler om sikkerhedsstillelse vedrørende derivater indgås på aftalegrundlag, der baserer sig på den internationale standard ISDA (International Swaps and Derivatives Association). Aftalerne iagttager reglerne i EMIR-forordningen både i forhold til såvel clearede som ikke-clearede derivater. Krav om sikkerhedsstillelse opgøres således på daglig basis, og eventuel udveksling af sikkerhed sker inden for de grænser og tidsrammer, som er angivet i reguleringen, der er udstedt i medfør af EMIR-forordningen. Aftalerne er underlagt lovgivningen for England og Wales, og sikkerhedsstillelsen overdrages således til eje.

Ved indgåelse af repoaftaler mv. har Industriens Pension indgået aftaler på aftalegrundlag, der baserer sig på den internationale standard GMRA (Global Master Repurchase Agreement) udstedt af ICMA (International Capital Market Association). De transaktioner, der omfattes af GMRA-aftalerne, er typisk kortvarige, men krav om sikkerhedsstillelse opgøres dagligt, og eventuel udveksling af sikkerhedsstillelse sker også på daglig basis. Også disse aftaler er underlagt lovgivningen for England og Wales, og sikkerhedsstillelse overdrages således til eje.

Risikokoncentration

Industriens Pension samarbejder med en række modparter med henblik på at undgå stor følsomhed overfor enkelte modparter.

Industriens Pension har en forholdsvis stor eksponering overfor danske realkreditobligationer. Givet realkreditobligationernes høje kreditværdighed vurderes eksponeringen at være passende.

De væsentligste ændringer i perioden

Der har i perioden været en mindre forøgelse i kreditrisikoen grundet øget eksponering i high yield virksomhedsobligationer og obligationer fra emerging markets.

C.4 Likviditetsrisici

Industriens Pension forventes generelt at have større indbetalinger end udbetalinger mange år frem. Så længe dette er tilfældet, er likviditetsrisikoen begrænset til, at en ønsket omlægning af porteføljen forhindres af:

- At andelen af illikvide aktiver ikke kan reduceres på kort sigt.
- At visse markeder fryser til som under den finansielle krise i 2008/2009.

I takt med at der indføres ny regulering vedrørende krav om, at sikkerhedsstillelse skal ske i form af kontanter, øges Industriens Pensions behov for likviditet. Dette er forsøgt imødekommet med etablering af en decideret likviditetsportefølje bestående af kontanter og meget likvide obligationer.

Væsentlige risici

Tabellen nedenfor angiver likviditetsrisikoen fra listen over samtlige identificerede risici, senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Likviditetsrisiko	<p>Forsikringsforretningen giver ingen risiko for manglende likviditet, så længe ordningen er så ung, at udbetalingerne ikke overstiger indbetalingerne. Dermed er risikoen for tab isoleret til en følge af, at illikvide aktiver forhindrer en ønsket omlægning af porteføljen.</p> <p>Hovedparten af aktiverne er investeret i aktivklasser, der kan realiseres inden for relativ kort tid.</p> <p>Andelen af illikvide aktiver bør vurderes løbende, men p.t. forventes de ikke at give problemer selv ved store omlægninger i investeringsaktiverne.</p> <p>Unoterede investeringer er normalt de mest illikvide, da de kan være tidskrævende eller direkte vanskelige at sælge igen.</p> <p>Likviditetsrisikoen dækker også det forhold, at markederne i ekstreme situationer kan fryse til, så det generelt ikke er muligt at fremskaffe likviditet eller indgå/afvikle positioner. Industriens Pension har generelt ikke brug for at fremskaffe kortsigtet likviditet, og som langsigtet investor kan vi leve med en lavere markedslikviditet i en periode.</p>	Politik for investeringer

Tabel 11 Likviditetsrisiko

Risikobegrænsende foranstaltninger

Nedenfor beskrives de risikobegrænsende foranstaltninger kort.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Likviditetsrisiko	Retningslinjer for investering indeholder rammer for alle illikvide aktivklasser. Kontrolleret tilgang til nye investeringer, da langt hovedparten kræver bestyrelsens forudgående godkendelse.	Ja, indeholdt i type 2-aktiestød og infrastrukturstød.

Tabel 12 Begrænsende foranstaltninger for likviditetsrisiko

Risikokonzentration

Det vurderes, at den aktuelle andel af illikvide investeringer ikke giver anledning til problemer selv ved store omlægninger af porteføljen. Vi er opmærksomme på den mindre fleksibilitet, de illikvide aktiver giver anledning til, men vurderer, at risikokonzentrationen er passende.

De væsentligste ændringer i perioden

Der er i rapporteringsperioden ikke sket væsentlige ændringer i relation til likviditetsrisici.

C.5 Operationelle risici

Væsentlige risici

Tabellen nedenfor angiver de operationelle risici fra listen over samtlige identificerede risici, senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Operationelle risici		
Afviklingsrisiko	<p>Risikoen dækker flere forhold:</p> <p>Der er en risiko for tab som følge af, at Industriens Pension afleverer et solgt aktiv eller penge til en modpart uden samtidig at modtage penge eller få det købte aktiv leveret.</p> <p>I forhold til unoterede investeringer eksisterer der en risiko for, at kapitalkald er fejlagtige eller uautoriserede, ligesom der er en risiko for, at Industriens Pension ikke modtager de distributioner, vi skal have.</p> <p>Endelig er der en generel risiko for fejlinstruktioner i forbindelse med køb og salg af værdipapirer, der kan betyde, at vi køber eller sælger noget utilsigtet.</p>	Politik for operationelle risici
Compliance	<p>Risikoen for tab eller andre konsekvenser som følge af manglende overholdelse af enten lovgivning eller de eksisterende forretningsgange og arbejdsinstrukser mv. Med den store regulering, der er for livsforsikringselskaber, er der en reel risiko for, at Industriens Pension utilsigtet kan komme i en situation, hvor vi ikke på alle områder overholder krav fra lovgiver eller interne procedurer.</p>	Politik for operationelle risici
It-sikkerhed, drift og udvikling	<p>Risikoen knyttet til fejl eller mangler i it-systemerne, nedbrud eller andre forhold, der gør systemerne helt eller delvis utilgængelige, at datafortrolighed ikke opretholdes, eller at data i systemerne ikke er valide. Der er mange forskellige typer af underliggende risici, som skal vurderes for at give det samlede risikobillede på it-området. De væsentligste af disse risici vedrører:</p> <ul style="list-style-type: none">- Den generelle it-sikkerhed- Logisk adgangsstyring og funktionsadskillelse- Driftssikkerhed- Systemanskaffelse og -udvikling- Fysisk sikkerhed- Data- og systemintegritet- It-kriminalitet, herunder cyberwar- Beredskabsplaner- Vurdering af betydende systemleverandører.	It-sikkerhedspolitik

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Koncernrisiko	<p>Risikoen for tab knyttet til den koncern, som Industriens Pension indgår i. Koncernen udvides løbende med nye selskaber, primært til håndtering af direkte investeringer i ejendomme og infrastruktur.</p> <p>Dette er en praktisk gennemførelse af investeringerne, og der beregnes risici uden hensyntagen til den aktuelle selskabsstruktur.</p> <p>Koncernstrukturen i sig selv giver ikke anledning til øgede risici vedrørende placeringerne i de enkelte aktivtyper eller øgede vanskeligheder i forbindelse med rapporteringer vedrørende afkast, positioner og risici mv.</p> <p>Derimod vil der i en koncernstruktur med forskellige typer af selskaber være en række operationelle risici bl.a. vedrørende overholdelse af selskabslovgivning, herunder bestyrelsesarbejde samt i forhold til outsourcete driftsopgaver, regnskabsmæssige og skattemæssige forhold mv.</p>	Politik for operationelle risici
Kontrolrisiko	<p>Risikoen for at kontrolmiljøet ikke er effektivt, og at de etablerede manuelle eller programmerede kontroller ikke fungerer efter hensigten.</p> <p>Ikke-fungerende kontroller vil have den konsekvens, at Industriens Pensions risikobillede reelt er anderledes end det, vi anser det for at være. Hvis de mitigerings tiltag, der er foretaget på de enkelte risici i form af kontroller og lignende, ikke fungerer, kan risikoen på sådanne områder være væsentlig højere, end vi umiddelbart tror.</p>	Politik for operationelle risici
Kommunikation	<p>Risikoen for forkert eller manglende kommunikation til Industriens Pensions interessenter, herunder medlemmer og virksomheder.</p> <p>Risikoen er især knyttet til de informationer, der findes på hjemmesiden samt de informationer, der gives på møder med medlemmer og virksomheder, nyhedsbreve osv.</p> <p>Forkert information kan resultere i forskelle mellem interessenternes forventning og de reelle forhold, hvilket eventuelt kan påvirke Industriens Pensions image. Forkert information kan også betyde, at vi bliver nødt til at udbetale forsikringerne i tilfælde, hvor der efter forsikringsbetingelserne ikke er dækning.</p>	Politik for operationelle risici
Medlems- og virksomhedsservice	<p>Risikoen for at vi ikke servicere vores medlemmer og virksomheder optimalt, ens og i overensstemmelse med den besluttede forretningsmodel, herunder at de opstillede servicemål ikke kan overholdes.</p> <p>Risikoen omfatter endvidere fejlhåndtering af medlemssa-</p>	Politik for operationelle risici

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
	ger, herunder risici som forkerte tilkendelser, forkerte udbetalinger mv. Sådanne fejl kan resultere i, at den generelle tilfredshed og tillid kan falde og kan derfor påvirke Industriens Pensions omdømme.	
Organisatoriske forhold, kompetencer mv.	<p>Risikoen er knyttet til de organisatoriske forhold, herunder tilstedeværelsen af tilstrækkelige kompetencer, afhængighed af nøglepersoner mv.</p> <p>Grundlaget for at holde det nuværende lave omkostningsniveau er, at der er en smalt bemanded organisation, hvor der på alle områder i organisationen er de rette kompetencer, og at der samtidig er tilstrækkelig med ledelseskraft til at sikre fortsat udvikling. HR faciliterer minimum en gang om året, at hver afdelingschef laver et compliance-tjek af ressourcer og kvalifikationer. Herigennem kan det sikres, at Industriens Pension drives effektivt og forsvarligt.</p>	Politik for operationelle risici og politik for nøglepersoner
Modeller og beslutningsgrundlag	<p>Risikoen for tab som følge af fejl eller andre svagheder i interne ikke-integrerede modeller mv., som kan resultere i forkerte beslutninger.</p> <p>Der anvendes egenudviklede modeller i eksempelvis Excel, der leverer væsentlige input til rapportering, risikostyring mv. Fejl i disse modeller kan resultere i fejlinformation og eventuelle forkerte beslutninger, som kan få uhenigtsmæssige konsekvenser for Industriens Pension.</p>	Politik for operationelle risici
Svindel og kriminalitet	Risikoen for at Industriens Pension lider tab som følge af svindel eller kriminelle handlinger. Dette dækker både sådanne handlinger internt fra medarbejdere og eksternt, hvor der er nogen udenfor koncernen, der med kriminelle handlinger forsøger at berige sig Industriens Pensions aktiver eller på anden måde skade Industriens Pension.	Politik for operationelle risici

Tabel 13 Identificerede operationelle risici

Risikobegrænsende foranstaltninger

Nedenfor beskrives de risikobegrænsende foranstaltninger kort.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Operationelle risici		
Afviklingsrisiko	<p>Afviklingsrisici minimeres gennem afvikling DVP (Delivery Versus Payment), hvor der er indbygget garanti for, at handelsmodparten leverer som aftalt. Ved vurdering af, om der skal åbnes for investering på nye markeder, indgår det, om markedet afvikler DVP. DVP anvendes ved handel med noterede aktier, obligationer samt valuta.</p> <p>For øvrige transaktionstyper er der en række kontroller, herunder et minimum 4-øjne-princip, både for at sikre rigtigheden af transaktionerne og for at sikre mod fejl i afviklingsdetaljerne. Kontrollerne er implementeret i forretningsgange og arbejdsinstrukser samt i de relevante it-systemer, hvor det er muligt (både eksterne og interne systemer). Overholdelsen af forretningsgange og arbejdsinstrukser overvåges både af intern revision og af compliancefunktionen.</p>	Ja
Compliance	<p>Der er etableret en compliancefunktion, der bl.a. løbende overvåger overholdelse af eksisterende lovgivning, at forretningsgange og arbejdsinstrukser er opdaterede samt at kvaliteten i sagsekspeditioner er passende baseret på udtræk fra aktuariet i forsikringsadministrationen.</p> <p>Desuden anvendes der interne eller eksterne juridiske ressourcer i forbindelse med kontraktindgåelse i administrationen og på investeringsområdet.</p>	Ja
It-sikkerhed, drift og udvikling	<p>De identificerede risici på it-området håndteres i it-sikkerhedspolitikken. Risikoanalyser på it-området opdateres løbende, og det sikres, at alle identificerede risici er beskrevet og håndteret i politikken samt i tilhørende beredskabsplaner. Der tages udgangspunkt i anerkendte standarder mv. for at sikre fuldstændighed i de risici, der identificeres og efterfølgende håndteres.</p>	Ja
Koncernrisiko	<p>De operationelle risici, der er knyttet til den koncernstruktur, der eksisterer i Industriens Pension, reduceres ved at sikre, at der til enhver tid internt er de tilstrækkelige kompetencer, der kræves, eventuelt suppleret med anvendelse af eksterne konsulenter på områder, hvor det ikke er hensigtsmæssigt at opbygge kompetencerne internt.</p>	Ja
Kontrolrisiko	<p>Bestyrelsen har gennem de enkelte risikostyringspolitikker og retningslinjer stillet krav om etablering af interne kon-</p>	Ja

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
	<p>troller, som reducerer risikoen på de enkelte områder.</p> <p>På baggrund af en vurdering af de enkelte risici vurderes behovet for interne kontroller på de enkelte områder, og væsentlige kontroller, der skal gennemføres, registreres i et kontrolregister, hvor det også er muligt at følge op på, om kontrollerne gennemføres.</p> <p>Den complianceansvarlige vurderer årligt kontrolmiljøet i compliancerapporten – baseret på det udførte arbejde for det forgangne år.</p> <p>Herudover sker der en systematisk registrering af fejl og andre operationelle hændelser. Disse registreringer anvendes blandt andet til løbende at vurdere, om de etablerede kontroller er tilstrækkelige, samt om de fungerer efter hensigten.</p>	
Kommunikation	<p>For at reducere risikoen for at der gives fejlinformationer til medlemmer og virksomheder, foretages der løbende kvalitetssikring og kontrol af oplysninger på hjemmesiden, i breve samt af de oplysninger og planchesæt mv., der anvendes på møder med Industriens Pensions medlemmer og virksomheder.</p>	Ja
Medlems- og virksomhedsservice	<p>Der er indført en række servicemål, som skal sikre, at den løbende servicering af medlemmerne kan overvåges og vurderes.</p> <p>Herudover tages der i it-sikkerhedspolitikken tiltag til at sikre, at data i vores systemer, herunder dem der er tilgængelig for medlemmerne på "min side", altid er valide.</p> <p>Medlems- og virksomhedsservice har processer, hvorefter der som udgangspunkt skal to medarbejdere til at træffe en afgørelse. Klagesager bliver drøftet med juridisk afdeling. Medlems- og virksomhedsservice har egenkontrolprogrammer, hvorefter der sker udtræk af tilfældige sager til kontrol. Der er skriftlig rapportering om kontroller og fund til daglig ledelse.</p> <p>Der er etableret en lang række kontroller, der skal sikre en korrekt håndtering af medlems- og virksomhedssager, herunder særligt vedrørende handlinger, der udløser udbetalinger.</p>	Ja
Organisatoriske forhold, kompetencer mv.	<p>For at sikre at medarbejderne i Industriens Pension har de rette kompetencer set i forhold til de opgaver, der skal varetages, foretager alle afdelingschefer løbende vurderinger heraf, herunder også i forhold til om der er områder, hvor der er en ikke-optimal afhængighed af enkeltpersoner. Afhængighedsforhold og nøglepersonsproblematikker</p>	Ja

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
	drøftes på statusmøder mellem den pågældende direktør og afdelingschef. Herudover har bestyrelsen vedtaget en retningslinje for nøglemedarbejdere, som reducerer denne risiko.	
Modeller og beslutningsgrundlag	For at reducere risikoen for fejl i de modeller, der anvendes til væsentlige beslutninger, er der udarbejdet en forretningsgang for ikke-integrerede forretningskritiske egne modeller. Forretningsgangen sikrer, at modeller opbygges hensigtsmæssigt, at der i modellerne indbygges de nødvendige kontroller, herunder afstemninger, samt at der løbende udarbejdes dokumentation for de ændringer, der foretages i modellerne.	Ja
Svindel og kriminalitet	<p>Der er fokus på, at Industriens Pension kan blive udsat for svindel og kriminalitet fra såvel intern som ekstern side.</p> <p>Når der generelt foretages risikovurderinger, så sker der også altid en vurdering af mulighederne for svindel, og der etableres både systemmæssige og manuelle kontroller, der reducerer muligheden for svindel og forøger sandsynlighed for efterfølgende opdagelse.</p> <p>Risikoen for it-kriminalitet håndteres i den udarbejdede it-sikkerhedspolitik og effektueres gennem udarbejdelse af forretningsgange samt arbejdsinstrukser.</p> <p>Der er tegnet en kriminalitetsforsikring, der i et vist omfang vil reducere de økonomiske konsekvenser af kriminelle handlinger.</p> <p>Derudover er der etableret en whistleblower-ordning.</p>	Ja

Tabel 14 Begrænsende foranstaltninger for de operationelle risici

Risikokonzentration

I forbindelse med den løbende opfølgning på registrerede hændelser vurderes omfanget og arten af de registrerede hændelser, herunder koncentrationsrisikoen, der forsøges minimeret.

De væsentligste ændringer i perioden

Der er i rapporteringsperioden ikke sket væsentlige ændringer i relation til operationelle risici.

C.6 Andre væsentlige risici

Ud over de tidligere beskrevne risici har Industriens Pension identificeret en række strategiske risici angivet i tabellen nedenfor. De er senest behandlet af bestyrelsen i november 2016.

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Strategiske risici		
Indtjeningsrisici	<p>Den fremtidige indtjening er afhængig af beskæftigelsen inden for industriens område m.fl., idet beskæftigelsen direkte påvirker antallet af bidragsbetalende medlemmer. Dermed kan fundamentet for forretningsmodellen smuldre. Manglende indtjening påvirker dog ikke solvenskravet, men risikoen skal især ses i sammenhæng med, at der kan blive færre medlemmer til at dække administrationsudgifterne, og at stordriftsfordelen udvandes.</p> <p>Herudover eksisterer risikoen for, at vi ikke indtjener det forventede afkast, og at vi derfor ikke på længere sigt kan opfylde vores målsætning om at skabe det langsigtede reale afkast, der er forudsat i forretningsmodellen.</p>	Politik for operationelle risici
Omdømmerisici	<p>Den overordnede risiko for dårlig eller negativ omtale, der, hvis den er vedvarende, kan udvikle sig til dårligt omdømme.</p> <p>Industriens Pensions omdømme kan bl.a. belastes af:</p> <ul style="list-style-type: none">• Svigtende afkast og høje investeringsomkostninger• Operationelle hændelser som<ul style="list-style-type: none">- dårlig eller fejlagtig behandling af medlemmer og virksomheder- fejlagtig, mangelfuld og svær tilgængelig kommunikation- svindel og it-sikkerhedsbrister- dårlig kommunikationsmæssig håndtering af kritiske sager• Enkeltinvesteringer, herunder især større direkte investeringer, der går galt.	Politik for operationelle risici
Politiske og lovgivningsmæssige risici	<p>Risikoen for at der gennemføres politiske eller lovgivningsmæssige tiltag, der kan skade Industriens Pensions forretning og/eller markedsposition.</p> <p>Under denne risiko hører også uklarheder i eksempelvis den skatte- og afgiftsmæssige behandling af pensionsudbetalinger og investeringsaktiver.</p>	Politik for operationelle risici, der også omhandler strategiske risici

Identificeret risiko	Beskrivelse af risikoen i Industriens Pension	Reguleres af følgende politik
Outsourcing	<p>Outsourcing af et væsentligt aktivitetsområde udgør en strategisk risiko, fordi outsourcingen betyder, at hverken bestyrelsen eller direktionen har direkte kontrol med eller indsigt i den virksomhed, der udfører opgaverne på det væsentlige område.</p> <p>Den manglende kontrol og indsigt giver en risiko for, at outsourcingvirksomheden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikke rapporterer korrekt om udførelsen af opgaverne. • Ikke udfører opgaverne som aftalt i kontrakten. • Ikke overholder lovreglerne på området. • Umuliggør overholdelse af it-sikkerhedspolitikken (når der er outsourcet it-opgaver). • Umuliggør gennemførelse af virksomhedens beredskabsplaner. • Pludselig ophører med at udføre opgaverne, fordi virksomheden har fået økonomiske problemer. • Skift i ejerkreds eller i ledelsen, der eventuelt kan betyde ændring af outsourcingvirksomhedens strategi. <p>Omfattende problemer på et væsentligt aktivitetsområde kan dels give en betydelig omdømmerisiko, dels give en væsentlig risiko for betydelige økonomiske tab.</p> <p>Industriens Pension har outsourcet det væsentlige aktivitetsområde "serverdrift og netværk til produktion og de øverste testmiljøer" til Atos.</p> <p>Herudover er der indgået en række aftaler med eksterne parter om varetagelse af administrative opgaver i forbindelse med direkte investeringer i ejendomme og infrastruktur.</p>	<p>Politik for operationelle risici og it-sikkerhedspolitik</p>

Tabel 15 Identificerede strategiske risici

Risikobegrænsende foranstaltninger

Nedenfor beskrives de risikobegrænsende foranstaltninger kort.

Identificeret risiko	Risikoen og begrænsende foranstaltninger	Imødegås med kapital
Strategiske risici		
Indtjeningsrisici	Der gennemføres ingen mitigerings tiltag i forhold til indtjeningsrisikoen. Organisationerne er aktionærer og ejer dermed Industriens Pension. Organisationernes løbende involvering i bestyrelsen er med til at sikre fokus på de indtjeningsrisici, der er ved Industriens Pensions forretningsmodel, og dermed til at reagere i tide.	Nej
Omdømmerisici	Tiltag til at reducere den overordnede risiko for negativ omtale eller omdømme gennemføres på de underliggende risici, der vurderes at ville kunne udløse dette.	Nej
Politiske og lovgivningsmæssige risici	Det er væsentligt, at der altid sker en vurdering af ændringer i lovgivningen mv., og så vidt muligt også før vedtagelsen af lovforslag. Dette sker, dels ved at de relevante medarbejdere altid holdes ajour i forhold til kommende lovgivning, dels at vi gennem vores repræsentationer i eksempelvis brancheforeningen Forsikring & Pension kan forsøge at påvirke lovgiver, inden lovforslag bliver til egentlig lovgivning.	Nej
Outsourcing	Der er udarbejdet retningslinjer for outsourcing, der anvendes for alle de leverandører, hvor Industriens Pension har indgået aftale om outsourcing af væsentlige aktivitetsområder. Disse retningslinjer indeholder en lang række betingelser, der skal være opfyldt i forbindelse med outsourcing. Herudover eksisterer der en bekendtgørelse for outsourcing, der skal overholdes. Der udarbejdes mindst en gang årligt rapportering til bestyrelsen, således at bestyrelsen har indsigt i, om aktiviteterne udføres tilfredsstillende. På nuværende tidspunkt er eneste væsentlige outsourcing drift af servere, eksternt netværk mv.	Nej

Tabel 16 Begrænsende foranstaltninger for de strategiske risici

Risikokonzentration

Der arbejdes løbende med begrænsningen af de strategiske risici, herunder risikokonzentration af de strategiske risici, og disse vurderes ikke til at være kapitalbelastende.

C.7 Andre oplysninger

Der er ingen væsentlige koncerninterne transaktioner, bortset fra ydelse af lån og garantistillelse for lån fra Industriens Pension til dattervirksomheden IP Finans 1 ApS på ca. 89 mio. euro.

Alle andre væsentlige oplysninger vedrørende Industriens Pensions risikoprofil er indeholdt i de ovenstående afsnit.

D. Værdiansættelse til solvensformål

Solvens II-balancen er givet nedenfor i Tabel 17 og Tabel 18.

Aktiver (mio. kr.)	Solvens II-værdier	
	31.12.2015	31.12.2016
Immaterielle aktiver	0	0
Udskudte skatteaktiver	2.022	1.929
Materielle anlægsaktiver, som besiddes til eget brug	68	66
Investeringer (bortset fra aktiver, der besiddes i forbindelse med indeksregulerede og unit-linked aftaler)	22.973	23.598
Ejendomme (bortset fra til eget brug)	0	0
Besiddelser i tilknyttede selskaber, herunder kapitalinteresser	3.011	4.058
Aktier	2.774	1.961
Aktier – noterede	1.296	1.617
Aktier – unoterede	1.479	345
Obligationer	14.379	11.614
Statsobligationer	7.961	5.379
Erhvervsobligationer	6.416	6.233
Strukturerede værdipapirer	0	0
Sikrede værdipapirer	1	3
Kollektive investeringsinstitutter	1.006	4.143
Derivater	949	1.461
Indskud, bortset fra likvider	408	360
Øvrige investeringer	444	0
Aktiver, der besiddes i forbindelse med indeksregulerede og unit-linked aftaler	123.525	130.517
Tilgodehavender fra forsikringer og mæglere	557	611
Likvider	471	535
Alle øvrige aktiver, ikke anført andetsteds	67	108
Aktiver i alt	149.682	157.364

Tabel 17 Solvens II-balancens aktiver for Industriens Pensionsforsikring fra indberetningsskema S.02.01.02

Passiver (mio. kr.)	Solvens II-værdier	
	31.12.2015	31.12.2016
Forsikringsmæssige hensættelser – Livsforsikring (undtagen indeksreguleret og unit-linked)	14.197	14.961
Forsikringsmæssige hensættelser – Sygeforsikring (svarende til livsforsikring)	6.482	7.097
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet under et	0	0
Bedste skøn	6.435	7.056
Risikomargin	47	41
Forsikringsmæssige hensættelser – Livsforsikring (undtagen sygeforsikring, indeksreguleret og unit-linked)	7.715	7.863
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet under et	0	0
Bedste skøn	7.644	7.791
Risikomargin	71	72
Forsikringsmæssige hensættelser – Indeksreguleret og unit-linked	117.336	128.336
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet under et	117.336	128.336
Bedste skøn	0	0
Risikomargin	0	0
Derivater	1.958	3.137
Gæld til kreditinstitutter	6.273	0
Forpligtelser vedrørende forsikringer og mæglere	7	9
Forpligtelser vedrørende genforsikring	0	0
Forpligtelser (handel, ikke forsikring)	37	73
Efterstillet gæld	0	0
Alle øvrige passiver, ikke anført andetsteds	1.269	1.998
Passiver i alt	141.076	148.514
Overskydende aktiver i forhold til passiver	8.606	8.850

Tabel 18 Solvens II-balancens passiver for Industriens Pensionsforsikring fra indberetningsskema S.02.01.02

D.1 Aktiver

Tabellen nedenfor viser solvensbalancen opstillet regnskabsmæssigt. Forskellen i de samlede aktiver er alene værdien af de immaterielle anlægsaktiver, der, når de værdiansættes til solvensformål, ikke har nogen værdi. Der anvendes de samme værdiansættelsesmetoder til de øvrige aktivklasser. Inden for de samlede aktiver er der visse forskelle i den klassifikation, der sker til henholdsvis regnskabsmæssig brug og til solvensformål. Eksempelvis medregnes tilgodehavende renter og udbytteskatter i solvensbalancen under de investeringsaktiver, de vedrører, mens der i årsrapporten er pligt til at medtage disse på andre regnskabslinjer.

BALANCE 31. DECEMBER 2016 AKTIVER	Værdi til	Værdi til
Mio. kr.	regnskab	solvensopgørelse
IMMATERIELLE AKTIVER	1	0
Driftsmidler	1	
Domicilejendom	66	
MATERIELLE AKTIVER I ALT	66	66
Investeringsejendomme		0
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	4.058	4.058
Udlån til tilknyttede virksomheder	250	
Kapitalandele i associerede virksomheder	18	
Udlån til associerede virksomheder	161	
Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder i alt	4.487	4.058
Kapitalandele	4.484	1.961
Investeringsforeningsandele	902	4.143
Obligationer	11.117	11.614
Andre udlån	20	
Indlån i kreditinstitutter	132	360
Øvrige finansielle investeringsaktiver	1.446	1.461
Andre finansielle investeringsaktiver i alt	18.101	19.540
INVESTERINGSAKTIVER I ALT	22.588	23.598
INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER	130.930	130.517
Tilgodehavende hos forsikringstagere	611	611
Tilgodehavende hos tilknyttede virksomheder	0	
Andre tilgodehavender	221	
TILGODEHAVENDER I ALT	832	611
Aktuelle skatteaktiver	20	
Udskudte skatteaktiver	1.929	1.929
Likvide beholdninger	535	535
ANDRE AKTIVER I ALT	2.484	2.464
Tilgodehavende renter samt optjent leje	389	
Andre periodeafgrænsningsposter	74	
PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER I ALT	463	
Øvrige aktiver		108
AKTIVER I ALT	157.366	157.364

Tabel 19 Sammenhæng mellem aktivers regnskabsmæssige og solvensmæssige opgørelsesværdi

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver omfatter udvikling af it-plattform mv., som regnskabsmæssigt måles til kostpris med fradrag for akkumulerede af- og nedskrivninger, herunder lineære afskrivninger over den forventede brugstid, dog maksimalt 10 år. Solvensmæssigt værdiansættes immaterielle aktiver til nul, idet de ikke vurderes at have en handelsværdi.

Materielle aktiver

Driftsmidler

Driftsmidler måles til kostpris med fradrag for akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger over aktivernes forventede brugstid på 5 år.

Domicilejendom

Domicilejendomme måles til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag for efterfølgende af- og nedskrivninger. Den omvurderede værdi opgøres efter en afkastmodel med udgangspunkt i en markedsleje, ejendomsudgifter og et afkastkrav til den pågældende type ejendomme. Stigninger i den omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer et fald, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Fald i den omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en stigning, som tidligere er indregnet i anden totalindkomst. Domicilejendomme afskrives lineært over den forventede brugstid på 50 år til den anslåede scrapværdi.

Afskrivningerne beregnes på den omvurderede værdi og indregnes i resultatopgørelsen. Der er ikke indhentet mæglervurdering ved fastsættelsen af dagsværdien på balancedagen.

Investeringsaktiver

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Virksomheder, hvor Industriens Pension besidder en kapitalinteresse på 20 % eller mere enten i form af stemmerettigheder eller besiddelse af kapital, kategoriseres i solvensbalancen som besiddelser i tilknyttede selskaber, herunder kapitalinteresser (R0090) i balancen, jf. artikel 13, nr. 20 og artikel 212, stk. 1 og 2 i SII-direktivet og side 427 i QRT-gennemførelsesforordningen. I regnskabsbalancen er denne post opdelt på henholdsvis tilknyttede og associerede virksomheder. Ved beregningen af solvenskapitalkravet anvender Industriens Pension gennemsnitlighedsmetoden i videst mulig omfang i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, i SII-forordningen.

Kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder måles ved første indregning til kostpris og efterfølgende efter indre værdis metode. Efter denne metode indregnes kapitalandelene med den forholdsmæssige andel af virksomhedernes resultat og egenkapital opgjort efter Industriens Pensions regnskabspraksis. Det indebærer, at materielle anlægsaktiver (fx vindmøller) og investeringsaktiver (fx investeringsejendomme) i tilknyttede og associerede virksomheder værdiansættes til kostpris i opførelsesfasen og derefter til en omvurderet dagsværdi for materielle anlægsaktiver og til dagsværdi for investeringsaktiver.

Dagsværdien af vindmøller og investeringsejendomme opgøres som nutidsværdien af det forventede fremtidige cash flow i en planlægningsperiode på henholdsvis 25 år og 10 år – beregnet med en individuel fastsat diskonteringsrente.

Stigninger i den omvurderede værdi af materielle anlægsaktiver indregnes i anden totalindkomst, medmindre stigningen modsvarer et fald, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen. Fald i den omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en stigning, som tidligere er indregnet i anden totalindkomst.

Stigninger og fald i dagsværdien af investeringsaktiver i tilknyttede og associerede virksomheder indregnes fuldt ud i resultatopgørelsen under indtægter fra de pågældende virksomheder.

Udlån til tilknyttede og associerede virksomheder

Udlån til tilknyttede og associerede virksomheder måles til amortiseret kostpris.

Andre finansielle investeringsaktiver

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til dagsværdi opgjort ved den officielle lukkekurs på balancedagen. For kapitalandele og investeringsforeningsandele, hvor der ikke findes et aktivt marked, anvendes en beregnet kurs. Unoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til en skønnet dagsværdi ved hjælp af anerkendte værdiansættelsesmetoder, fx ved sammenligning med tilsvarende aktiver, hvor der findes dagsværdier eller ved diskontering af forventede fremtidige cash flows m.m.

Børsnoterede obligationer måles ligeledes til dagsværdi opgjort ved den officielle lukkekurs på balancedagen. For obligationer, hvor der ikke findes et aktivt marked, anvendes en beregnet kurs. Unoterede obligationer måles til en skønnet dagsværdi ved hjælp af anerkendte værdiansættelsesmetoder, jf. ovenfor. Dagsværdien af udtrukne obligationer måles til nutidsværdi. 2Obligationer, der er solgt og købt tilbage på termin (ægte salgs- og tilbagekøbsforretninger), indgår i beholdningen af obligationer.

Børsnoterede og unoterede afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Dagsværdien fastsættes til mid-market kurser på balancedagen. Positive dagsværdier indregnes i balancen under øvrige finansielle investeringsaktiver, og negative værdier indregnes i balancen under anden gæld. Værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter indregnes og måles efter samme principper som for investeringsaktiver i øvrigt, jf. ovenfor.

D.2 Forsikringsmæssige hensættelser

Nedenstående viser de forsikringsmæssige hensættelser fordelt på branche.

Mio. kr.	Indeks- reguleret og unit-linked forsikring	Forsikring med gevinst- andele	Anden livs- forsikring	I alt (bortset fra syge- forsikring)	Syge- forsikring	I alt
2016						
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet under et	128.336	0	0	128.336	0	128.336
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet som summen af bedste skøn og risikomarginen	0	7.590	273	7.863	7.097	14.961
Bedste skøn	0	7.554	238	7.791	7.056	14.847
Risikomargin	0	37	35	72	41	113
Forsikringsmæssige hensættelser – i alt	128.336	7.590	273	136.199	7.097	143.297
2015						
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet under et	117.336	0	0	117.336	0	117.336
Forsikringsmæssige hensættelser beregnet som summen af bedste skøn og risikomarginen	0	7.462	253	7.715	6.482	14.197
Bedste skøn	0	7.421	223	7.644	6.435	14.079
Risikomargin	0	41	30	71	47	118
Forsikringsmæssige hensættelser - i alt	117.336	7.462	253	125.050	6.482	131.532

Tabel 20 Forsikringsmæssige hensættelser per branche svarende til indberetningsskema S12.01.02 idet Industriens Pension kun har 'Aftaler uden optioner eller garantier' i 'Indeksreguleret og unit-linked forsikring' og 'Anden livsforsikring'

De forsikringsmæssige hensættelser til solvensbrug opgøres efter de samme principper som til regnskabsbrug.

Hensættelser til unit-linked

Hensættelserne til markedsrente opgøres til dagsværdien af de tilhørende aktiver. I hensættelserne indgår dermed ingen skøn på fremtidig rente, forsikringsrisici eller omkostninger.

I hensættelserne indgår et beløb til dækning af ydelser på forsikringsbegivenheder, som er indtruffet i regnskabsåret, men som ikke var anmeldt eller færdigbehandlet ved regnskabsårets udløb.

Hensættelser til forsikringer med gevinstandele

Hensættelserne til gennemsnitsrente beregnes som nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger til de igangværende forsikringskontrakter baseret på en diskonteringsrentekurve samt forudsætninger om dødelighed og omkostninger.

Der er ved opgørelsen af hensættelserne tillagt en risikomargin, som omfatter det beløb, som må forventes at skulle betales til en køber af forsikringerne, for at denne vil påtage sig risiko for, at omkostninger ved at afvikle bestanden afviger fra hensættelserne.

Hensættelser til sygeforsikring

I hensættelserne indgår hensættelser til gruppelivsordning for invaliditet, kritisk sygdom og syge- og ulykkesforsikringer.

Hensættelserne er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger, som vedrører forsikringsbegivenheder, som er indtruffet. Nutidsværdien af den fremtidige risiko og omkostning i syge- og ulykkesforretningen, for hvilke der allerede er modtaget indbetaling for, er ligeledes hensat. Hensættelserne er opgjort til nutidsværdien af de forventede fremtidige udbetalinger ved anvendelse af en diskonteringsrentekurve samt forudsætninger om dødelighed og invaliditet.

Der indgår desuden bonushensættelser, der er udtryk for opsparet overskud, som skal anvendes til nedsættelse af fremtidige præmier.

Der er ved opgørelsen af hensættelserne tillagt en risikomargin, der omfatter det beløb, som må forventes at skulle betales til en køber af forsikringerne, for at denne vil påtage sig risiko for, at omkostninger ved at afvikle bestanden afviger fra hensættelserne.

Hensættelser til anden livsforsikring

I hensættelserne indgår hensættelser til gruppelivsordning for død. Hensættelserne er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger, som vedrører forsikringsbegivenheder, som er indtruffet.

Der er ved opgørelsen af hensættelserne tillagt en risikomargin, der omfatter det beløb, som må forventes at skulle betales til en køber af forsikringerne, for at denne vil påtage sig risiko for, at omkostninger ved at afvikle bestanden afviger fra hensættelserne.

Desuden indgår bonushensættelser, der er udtryk for opsparet overskud, som skal anvendes til nedsættelse af fremtidige præmier.

Usikkerheden forbundet med værdiansættelsen

Usikkerheden på hensættelserne knytter sig til diskonteringsrentekurven og skønnene på dødelighed, invaliditet og omkostningerne.

Som diskonteringsrentekurve anvendes den rentekurve, som er fastsat af EIOPA. Skønnene på dødeligheden analyseres og revurderes årligt på baggrund af observationer i bestanden og Finanstilsynets benchmark på dødeligheden. Skønnene på invaliditet analyseres og revurderes årligt på baggrund af observationer i bestanden, mens skønnene på omkostninger revurderes mindst en gang årligt på baggrund af faktiske omkostninger og forventede ændringer i planlægningsperioden.

Forskelle til regnskabsværdiansættelse

Der er ingen forskel på opgørelsen af de forsikringsmæssige hensættelser til solvensformål og på markedsværdiansættelsen af de forsikringsmæssige hensættelser til regnskabet.

Opdelingen i brancher er dog forskellig. Unit-linked til solvensformål svarer til forsikring under forsikringsklasse III. Forsikringer med gevinstandele svarer til forsikringer med ret til bonus. Sygeforsikring til solvensformål svarer til syge- og ulykkesforsikringer samt gruppeforsikringer med invalidedækning og kritisk sygdomsdækning samt sundhedsforsikring, mens anden forsikring er gruppeforsikring med dødsdækning.

Overgangsordninger mv.

Industriens Pension anvender hverken matchtilpasning eller volatilitetsjustering. Industriens Pension anvender ingen overgangsforanstaltninger på rentekurven. Industriens Pension anvender ingen overgangsordninger på hensættelserne.

Ændringer i antagelserne

Der har ikke været ændringer i antagelserne vedrørende beregning af forsikringsmæssige hensættelser i rapporteringsperioden.

Genforsikring

Industriens Pension har ikke tegnet genforsikring. Der indgår derfor ingen beløb i de forsikringsmæssige hensættelser, som kan tilbagekræves i henhold til genforsikringsaftaler.

D.3 Andre forpligtelser

Der er ikke forskel i værdiansættelsen af andre forpligtelser til henholdsvis regnskabsformål og solvensformål. Der anvendes dog forskellige klassifikationer inden for de enkelte forpligtelser. Eksempelvis er negative markedsværdier på derivater anført under anden gæld i regnskabet, og de aktuelle skatteforpligtelser, der fremgår af regnskabet, er i solvensopgørelsen medtaget under øvrige passiver.

BALANCE 31. DECEMBER 2016 PASSIVER	Værdi til	Værdi til
Mio. kr.	regnskab	solvensopgørelse
Gæld i forbindelse med direkte forsikring	9	9
Aktuelle skatteforpligtelser	1.597	
Anden gæld	3.612	
Derivater		3.137
Forpligtelser (handel, ikke forsikring)		73
Alle øvrige passiver, ikke anført andetsteds		1.998
GÆLD I ALT	5.217	5.217

Tabel 21 Sammenhæng mellem passivers regnskabsmæssige og solvensmæssige opgørelsesværdi

Gæld i forbindelse med direkte forsikring

Gælden måles til dagsværdi.

Aktuelle skatteforpligtelser

De aktuelle skatteforpligtelser består af den beregnede pensionsafkastskat for regnskabsåret. Skatten omfatter både skat af det afkast, som tilskrives individuelt til medlemmernes depoter, og skat af det afkast, som tilskrives de kollektive reserver (egenkapital, ansvarlig lånekapital og kollektive bonuspotentialer m.m.).

Udskudt pensionsafkastskat opgøres ud fra midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssige værdier på aktiver og forpligtelser indeholdt i det kollektive skattegrundlag (pensionsafkastgrundlaget på institutniveau). Den udskudte pensionsafkastskat modregnes i størst muligt omfang i udskudte skatteaktiver vedrørende pensionsafkastskat.

Anden gæld

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi. Afledte finansielle instrumenter med negativ dagsværdi indgår under anden gæld. Øvrige gældsforpligtelser under anden gæld måles til amortiseret kostpris, der sædvanligvis svarer til den nominelle værdi.

D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder

Industriens Pensions aktiver værdiansættes som udgangspunkt til dagsværdi baseret på noterede priser fra et aktivt marked eller på værdiansættelsesmodeller med observerbare markedsdata.

For enkelte aktivkategorier bygger værdiansættelsen kun i mindre omfang på observerbare markedsdata. Det gælder for kapitalinteresser i tilknyttede og associerede virksomheder med investeringer i investeringsejendomme og vindmøller samt for domicilejendommen.

Værdiansættelsen af investeringsejendomme og vindmøller i tilknyttede og associerede virksomheder bygger på nutidsværdien af det forventede fremtidige cash flow i en planlægningsperiode, som udgør 10 år for investeringsejendomme og 25 år for vindmøller. For investeringsejendomme er metoden – discounted cash flow (DCF) – defineret i et bilag til regnskabsbekendtgørelsen.

D.5 Andre oplysninger

Alle væsentlige oplysninger vedrørende Industriens Pensions værdiansættelser af aktiver og passiver er indeholdt i de ovenstående afsnit.

E. Kapitalforvaltning

E.1 Kapitalgrundlag

Kapitalgrundlagets størrelse og sammensætning ultimo 2015 og 2016 fordelt på tiers fremgår af tabellen nedenfor.

Kapitalelementer (mio. kr.)	Solvens II	Heraf		
		Tier 1	Tier 2	Tier 3
2016				
Aktiekapital	110	110	0	0
Overskudskapital	4.057	4.057	0	0
Afstemningsreserve	2.753	2.753	0	0
Et beløb svarende til værdien af udskudte skatteaktiver netto	1.929	0	0	1.929
Fradrag	0	0	0	0
Samlet basiskapitalgrundlag efter fradrag	8.850	6.921	0	1.929
Samlet supplerende kapitalgrundlag	0	0	0	0
Samlet til rådighed stående kapitalgrundlag til opfyldelse af solvenskapitalkravet	8.850	6.921	0	1.929
2015				
Aktiekapital	110	110	0	0
Overskudskapital	4.019	4.019	0	0
Afstemningsreserve	2.455	2.455	0	0
Et beløb svarende til værdien af udskudte skatteaktiver netto	2.022	0	0	2.022
Fradrag	0	0	0	0
Samlet basiskapitalgrundlag efter fradrag	8.606	6.584	0	2.022
Samlet supplerende kapitalgrundlag	0	0	0	0
Samlet til rådighed stående kapitalgrundlag til opfyldelse af solvenskapitalkravet	8.606	6.584	0	2.022

Tabel 22 Kapitalgrundlagets opbygning og sammensætning i tiers, hvoraf al tier 1 er ubegrænset; en del af indberetningsskema S.23.01.01

Det til rådighed værende kapitalgrundlag til opfyldelse af solvenskapitalkravet udgør 8.850 mio. kr. ultimo 2016. Der indgår ingen fradrag eller supplerende kapital i kapitalgrundlaget.

Den største del af det til rådighed stående kapitalgrundlag er klassificeret som ubegrænset tier 1. Kapitalen kan i fuldt omfang anvendes til at absorbere tab, såvel på going concern-basis som i tilfælde af likvidation, og vil kunne realiseres uden videre ved salg af de bagvedliggende aktiver. Den eneste undtagelse er et beløb svarende til det udskudte skatteaktiv, som klassificeres som tier 3. Skatteaktivet realiseres i 2018.

Der er i kapitalgrundlaget ingen restriktioner med hensyn til varighed, obligatoriske faste gebyrer eller andre byrder, ej heller krav om eller tilskyndelse til indløsning af det nominelle beløb.

Sammenhængen til det regnskabsmæssige opgjorte kapitalgrundlag fremgår af den følgende tabel. De regnskabsmæssige begreber anvendes i beskrivelsen af kapitalgrundlaget.

Regnskabsmæssige kapitalelementer (mio. kr.)	2015	2016
Aktiekapital	110	110
Reserve for skattefrit opsparet overskud	3.949	4.153
Overført overskud	531	531
Egenkapital, i alt	4.590	4.794
Overskudskapital (særlige bonushensættelser type B)	3.641	3.691
Anden ansvarlig lånekapital (særlige bonushensættelser type A)	378	367
Ansvarlig lånekapital i alt	4.019	4.057
Samlet til rådighed kapital	8.609	8.851
Fradrag for immaterielle anlægsaktiver	-3	-1
Samlet til rådighed stående kapitalgrundlag til opfyldelse af solvenskapitalkravet	8.606	8.850

Tabel 23 Sammenhæng mellem det regnskabsmæssige og solvensmæssige kapitalgrundlag

Immaterielle aktiver indgår ikke i solvenskapitalgrundlaget, idet der under Solvens II stilles anderledes krav end i regnskabsbekendtgørelsen til, hvornår de kan medregnes, jf. afsnit D.1. Der er således ingen forskel på de to opgørelsesmetoder bortset fra værdien af de immaterielle aktiver.

I tilfælde af tab dækker særlige bonushensættelser type B på lige fod med egenkapitalen. Særlige bonushensættelser type A er supplerende kapital og kan først anvendes til at dække selskabets tab, når egenkapitalen, henholdsvis særlige bonushensættelser type B, er tabt.

Den primære ændring i kapitalgrundlaget skyldes egenkapitalens andel af årets resultat. Dette indgår i afstemningsreserven. Af årets forsikringsresultat på 654 mio. kr. er 204 mio. kr. overført til egenkapitalen. Beløbet vedrører hovedsageligt egenkapitalens afkast. Korrigeret for ændringen i værdien af udskudte skatteaktiver og immaterielle aktiver giver det en stigning i afstemningsreserven på 299 mio. kr. Årets forsikringsresultat er primært drevet af renteresultatet, jf. Tabel 3, side 6.

Afstemningsreserve (mio. kr.)	2015	2016
Overskydende aktiver i forhold til passiver	8.606	8.850
Andre basiskapitalgrundlagselementer	6.151	6.097
Afstemningsreserve	2.455	2.753
Samlet forventet fortjeneste indeholdt i fremtidige præmier	0	0

Tabel 24 Opbygning af afstemningsreserven; en del af indberetningskema S.23.01.01

Afstemningsreserven svarer til den værdi, hvormed aktiverne overstiger passiverne med fradrag af aktiekapital, overskudskapital samt et beløb svarende til værdien af udskudte skatteaktiver.

Selskabets soliditet

I tabellen nedenfor vises dels det til rådighed stående, dels det anerkendte kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav ultimo 2015 og 2016, inklusiv overdækning i forhold til de to kapitalkrav.

Kapital til dækning af solvenskrav (mio. kr.)	Solvens II	Heraf		
		Tier 1	Tier 2	Tier 3
2016				
Samlet til rådighed stående kapitalgrundlag til opfyldelse af				
solvenskapitalkravet	8.850	6.921	0	1.929
minimumskapitalkravet	6.921	6.921	0	0
Samlet anerkendt kapitalgrundlag til opfyldelse af				
solvenskapitalkravet	7.238	6.921	0	317
minimumskapitalkravet	6.921	6.921	0	0
Solvenskapitalkrav	2.116			
Minimumskapitalkrav	952			
Forhold mellem anerkendt kapitalgrundlag og solvenskapitalkrav	342%			
Forhold mellem anerkendt kapitalgrundlag og minimumskapitalkrav	727%			
2015				
Samlet til rådighed stående kapitalgrundlag til opfyldelse af				
solvenskapitalkravet	8.606	6.584	0	2.022
minimumskapitalkravet	6.584	6.584	0	0
Samlet anerkendt kapitalgrundlag til opfyldelse af				
solvenskapitalkravet	6.797	6.584	0	213
minimumskapitalkravet	6.584	6.584	0	0
Solvenskapitalkrav	1.420			
Minimumskapitalkrav	639			
Forhold mellem anerkendt kapitalgrundlag og solvenskapitalkrav	479%			
Forhold mellem anerkendt kapitalgrundlag og minimumskapitalkrav	1030%			

Tabel 25 Solvenskapitalkrav og anerkendt kapitalgrundlag; en del af indberetningsskema S.23.01.01

Anerkendt kapitalgrundlag til dækning af solvenskapitalkravet

Ultimo 2016 udgør den til rådighed stående kapital til dækning af solvenskapitalkravet 8.850 mio. kr., heraf er 7.238 mio. kr. anerkendt til dækning af solvenskapitalkravet.

Solvenskapitalkravet udgør 2.116 mio. kr. og overdækningen er på 342 %. Industriens Pension er således velkonsolideret i relation til solvenskapitalkravet.

Anerkendt basiskapitalgrundlag til dækning af minimumskapitalkravet

Ultimo 2016 udgør den til rådighed stående basiskapital til dækning af minimumskapitalkravet 6.921 mio. kr. Hele beløbet er anerkendt til dækning af minimumskapitalkravet.

Minimumskapitalkravet udgør 952 mio. kr., og overdækningen er på 727 %. Industriens Pension er således velkonsolideret i relation til minimumskapitalkravet.

Udvikling i rapporteringsperioden

Solvensdækningen er faldet i forhold til ultimo 2015, idet kapitalkravet er vokset mere end den anerkendte kapital. Det gælder både i relation til solvens- og minimumskapitalkravet.

Årsagen til stigningen i solvenskapitalkravet fremgår af afsnit E.2, og udviklingen i kapitalgrundlaget er netop beskrevet ovenfor i dette afsnit.

På trods af faldet i overdækningen er Industriens Pension fortsat velkonsolideret.

Elementer i basiskapitalen, som er underlagt overgangsregler

Industriens Pension har et enkelt kapitalelement, som er underlagt overgangsreglerne i artikel 308b. Det er regnskabsposten "Anden ansvarlig lånekapital", som er en del af overskudskapitalen. Beløbet vedrører særlige bonushensættelser type A. De er i en 10-årig periode klassificeret som tier 1-kapital, jf. SII-direktivet artikel 308b, stk. 9.

Posten andrager 367 mio. kr. ultimo 2016 og udgør således en meget lille del af det samlede kapitalgrundlag.

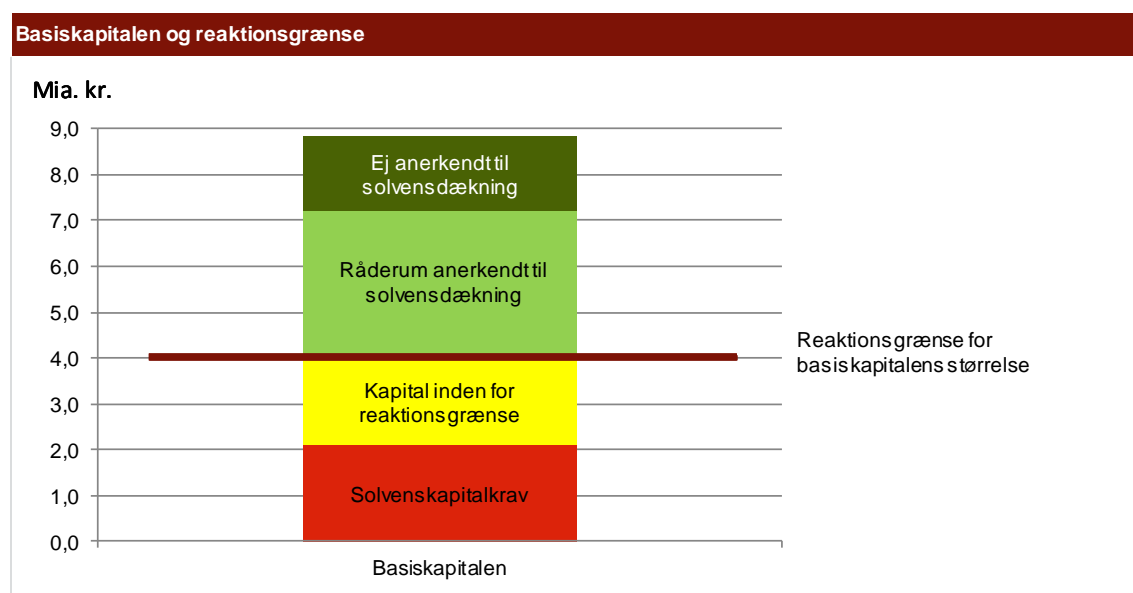
Forvaltning af kapitalgrundlaget

Bestyrelsen har i november 2016 besluttet en kapitalplan, der styrer kapitalforvaltningen i Industriens Pension.

I kapitalplanlægningen er der taget højde for, at:

- Industriens Pension som udgangspunkt ikke har mulighed for få indskudt yderligere aktiekapital.
- Industriens Pension ikke selv kan kontrollere tilgang og afgang af medlemmer, da alle ansatte under de omfattede overenskomster har ret og pligt til en pensionsordning.

Industriens Pension opererer internt med en reaktionsgrænse for basiskapitalens størrelse. Reaktionsgrænsen udtrykker, hvornår selskabet ikke længere har den robusthed, som vurderes at være ønskelig i forhold til nuværende risikoprofil. Grænsen er 4 mia. kr., og denne er fastsat ud fra, at Industriens Pension kan modstå et 200-års-scenarie og fortsat være solvent i de efterfølgende år, dvs. reelt skal kunne klare et 200-års-scenarie 2 gange. Overskrides reaktionsgrænsen, vurderes behovet for at ændre risikoprofilen.

Figur 8 Industriens Pensions basiskapital og reaktionsgrænse

E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav

Industriens Pension anvender standardformlen til beregning af solvenskapitalkravet. Det er vurderet i risikovurderingen, at standardmodellen giver et retvisende billede af selskabets risici.

Solvenskapitalkravet opgøres pr. 31. december 2016 til 2.116 mio. kr. Finanstilsynet har på nuværende tidspunkt ikke stillet krav om et højere solvenskapitalkrav end det beregnede. Opdelingen på risikomoduler kan ses i tabellen nedenfor.

Risikomodul	Solvensopgørelse	
	pr. 31. dec. 2015	pr. 31. dec. 2016
Markedrisici	2.037	3.054
Modpartsrisici	73	53
Livsforsikringsrisici	408	431
Sygeforsikringsrisici	404	386
Skadesforsikringsrisici	0	0
Diversifikation	-578	-593
Risici på immaterielle aktiver	0	0
Basisrisiko	2.345	3.332
Operationelle risici	90	92
Tabsabsorbtion	-1.015	-1.308
Solvenskapitalkrav	1.420	2.116

Tabel 26 Solvenskapitalkravet svarende til indberetningsskema S.25.01.21 idet der ikke benyttes selskabsspecifikke parametre. Simplifikationer er benyttet på delmodulerne omkostningsrisici for livsforsikringer, livsforsikringskatastroferisici og omkostningsrisici

Minimumskapitalkravet opgøres pr. 31. december 2016 til 952 mio. kr.

Selskabet har en basiskapital anerkendt til dækning af solvenskapitalkravet på 7.238 mio. kr. og en basiskapital anerkendt til dækning af minimumskapitalkravet på 6.921 mio. kr. og overholder således både solvens- og minimumskapitalkravet.

Solvenskapitalkravet er steget 696 mio. kr. i rapporteringsperioden og vedrører primært markedrisici. Dette er en stigning på omtrent 50 %. Stigningen skyldes, dels at selskabets basiskapital investeres med højere risiko end tidligere, dels at der i investeringsporteføljen med lav risiko er foretaget en række investeringer i infrastruktur, som solvensmæssigt stødes relativt hårdt. Disse beslutninger medfører stigninger i henholdsvis aktie- og valutarisikoen. Forsikringsrisici er på niveau med ultimo 2015. Udviklingen i rentekurven samt forventninger til levetiden medfører en lille stigning i livsforsikringsrisici.

Input til beregningen og specificering af minimumskapitalkravet for Industriens Pension er angivet i tabellen nedenfor.

Opgørelse af minimumskapitalkrav		Beløb	Faktor	Andel af <i>MCR</i> _{lineær}	Minimums- kapitalkrav
<i>TP</i> _(life,1)	Garanterede ydelser gennemsnitsrente- bestand	5.556	0,037	206	
<i>TP</i> _(life,2)	FDB gennemsnitsrente- bestand	1.997	-0,052	-104	
<i>TP</i> _(life,3)	Unit-link	128.336	0,007	898	
<i>TP</i> _(life,4)	Gruppeliv og SUL	7.294	0,021	153	
<i>CAR</i>	Den samlede risikosum	516.487	0,0007	362	
<i>MCR</i> _{Lineær}				1.515	1.515
<i>Solvenskapitalkrav</i>					2.116
<i>MCR</i> _{Cap}					952
<i>MCR</i> _{Floor}					529
<i>MCR</i> _{Combined}					952
<i>MCR</i> _{Absolute floor}					28
MCR					952

Tabel 27 Opgørelse af minimumskapitalkravet svarende til indberetningsskema S.28.01.01, hvor betegnelserne og faktorerne stammer fra SII-forordningens artikel 251

Minimumskapitalkravet er fastsat til 45 % af solvenskapitalkravet som følge af beregningsreglerne.

Årsagen er, at markedsrentebestanden indgår i det beregnede lineære kapitalkrav, selvom bestanden ikke påfører selskabet nogen reel risiko, idet den bæres af medlemmerne selv. Det beregnede lineære kapitalkrav bliver derfor større end 45 % af solvenskapitalkravet, og maksimeringsreglen anvendes.

Beskrivelse af forenklede beregninger

Industriens Pension anvender simplifikationer til beregning af omkostningsrisiko og katastroferisiko i livsforsikringsmodulet.

Omkostningsrisikoen

Omkostningsrisikoen er beregnet med simplifikationen angivet i artikel 94 (Livsforsikringer) og 101 (Sygeforsikringer) i SII-forordningen.

Simplifikationen anvendes ved beregning af omkostningsrisici på gruppeliv og syge- og ulykkesforsikringerne. Simplifikationen anvendes pga. disse forsikrings begrænsede bidrag til omkostningsrisikoen. Varigheden på forpligtigelserne til disse forsikringer er korte, da præmien kan ændres fra år til år. Derfor bliver omkostningsrisikoen også tilsvarende lille.

Simplifikationen anvendes ligeledes til beregning af omkostningsrisikoen på gennemsnitsrentebestanden. Dette gøres dels pga. omfanget, dels fordi gennemsnitsbestanden er en aktuel bestand, og derfor er forsikringerne også homogene mht. varigheden.

Simplifikationen giver en lille usikkerhed, når der regnes på bestandsniveau, idet der indgår et skøn for varigheden. Samlet er vurderingen, at simplifikationen afspejler selskabets risiko.

Katastroferisiko i livsforsikringsmodulet

Kapitalkravet for livsforsikringskatastroferisici beregnes som det tab, basiskapitalen påføres, hvis dødsintensiteten stiger 1,5 ‰ de næste 12 måneder.

SII-forordningens artikel 96 giver mulighed for, at selskabet kan foretage en forenklet beregning af risikoen som 1,5 ‰ af alle positive risikosummer ved død.

Livsforsikringsmodulet omfatter gennemsnitsrente og gruppesummer ved død. Kun gruppeliv har en risiko ved øget dødsintensitet. Ved at beregne risikoen med ovenstående forenkledede beregning vil vi overvurdere risikoen, og det er derfor i orden at anvende den forenkledede beregning.

Følsomhedsanalyser og stresstests

Industriens Pension foretager følsomhedsanalyser og stresstests af standardmodellens parametre og input. De væsentligste resultater ses nedenfor.

	Solvens- kapitalkrav	Scenarie						
		1	2	3	4	5	6	7
Levetid	469	469	515	469	759	469	479	469
Invaliditet	338	338	338	338	548	338	338	338
Katastrofe	195	195	195	195	317	195	196	195
Dødelighed	20	20	20	20	32	20	20	20
Omkostninger	18	18	18	18	29	18	18	18
Rente	452	452	452	367	732	452	452	452
Aktier	1.780	1.958	1.780	1.895	2.886	0	1.782	1.780
Ejendomme	321	321	321	327	521	321	321	321
Koncentration	84	84	84	10	136	84	84	84
Valuta	1.225	1.225	1.225	1.075	1.984	1.225	1.225	1.225
Kredit	472	472	472	574	765	472	472	472
Mødpart	53	53	53	48	86	53	53	53
Operationel	92	92	92	92	92	92	92	92
Diversifikation	-2.095	-2.119	-2.126	-1.937	-3.395	-1.612	-2.021	0
Anvendte buffere	-1.308	-1.367	-1.326	-1.274	-2.121	-133	-180	-2.242
Solvenskapitalkrav	2.116	2.213	2.116	2.217	3.370	1.994	3.330	3.278
Basiskapital	8.850	8.850	8.850	8.850	8.850	5.275	6.039	8.850
Anerkendt basiskapital	7.238	7.253	7.238	7.253	7.426	3.644	4.609	7.412
Solvensdækning	342%	328%	342%	327%	220%	183%	138%	226%

Scenarie:

Solvenskapitalkrav efter standardmodellen

1: 10 % forøgelse af aktiestød

2: 10 % forøgelse af levetidsstød

3: Basiskapitalens ejerandel af risikopuljen høj - udsving på 0,5 %

4: Bruttoisici hæves simultant med 62 %, hvor bonuspotentialer opbruges helt

5: Tab af hele aktieporteføljen

6: Levetiden øges ved at sænke dødeligheden med 90 %

7: Ingen diversifikation

Tabel 28 Følsomhedsanalyser og stresstests

I særdeleshed bemærkes, at scenarie 7 viser, at selv uden diversifikation er Industriens Pensionsforsikring solvent. Således har Industriens Pensionsforsikring kapital til at modstå 200-års scenariet, selvom kvantificeringen af de fastlagte indbyrdes afhængigheder er for aggressiv.

Metoder og antagelser – modellens parametre

Aktierisiko

Aktierisikoen beregnes som en faktor ganget på eksponeringen. At hæve stødparameteren med 10 % svarer således til at hæve den beregnede risiko med 10 %, og der er derfor ikke forskel på at hæve stødparameteren med 10 % eller hæve det numeriske bruttostød med 10 %.

Levetidsrisiko

93 % af bruttorisikoen på levetid ligger i produkter med så store buffere, at en forøgelse af levetidsstødet med 10 % ikke vil have effekt på solvenskapitalkravet. De resterende 7 % af levetidsrisikoen ligger i produkter uden buffere. Standardmodellens levetidsstød udgør en reduktion af dødsintensiteten på 20 % og resulterer i en nettorisiko på 31 mio. kr. At ændre stødet til 22 % vil ikke have nævneværdig effekt på solvenskravet. Derfor er der ikke foretaget en fuld beregning af solvenskapitalkravet, men i stedet er solvenskapitalkravet approksimeret ved, at nettorisikoen på levetid er skaleret 10 % op.

Metoder og antagelser – modellens input

Inputkilden til størst udsving på solvensdækning er en forøgelse af basiskapitalens andel af porteføljen med høj risiko. Vi har således beregnet solvenskapitalkravet, hvor vi har øget basiskapitalens risiko ved at hæve kapitalelementets ejerandel i porteføljen med høj risiko med 0,5 %-point. Et realistisk scenarie på en 1-årig tidshorizont. Dette scenarie giver en solvensdækning på 327 %.

Metoder og antagelser – stresstest

Industriens Pension har foretaget stresstest, hvoraf det fremgår, at selskabet kan:

- Hæve bruttorisiciene med 62 % førend alle bonuspotentialer er opbrugt.
- Tabe hele aktieporteføljen og stadig være solvent med en solvensdækning på 183 %.
- Sænke dødeligheden med 90 % i beregningen af hensættelserne og stadig have en solvensdækning i standardmodellen på 138 %.
- Ophæve diversifikationseffekten og stadig have en solvensdækning på 226 %.

Resultat af stresstest

Vi har ovenfor set, at selv med ekstreme stød på balancen, vil Industriens Pension stadig være solvent.

E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskapitalkravet

Industriens Pension anvender ikke delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskapitalkravet.

E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model

Industriens Pension anvender standardformlen til at fastlægge solvenskapitalkravet.

E.5 Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og manglende overholdelse af solvenskapitalkravet

Industriens Pension overholder solvens- og minimumskapitalkravet. Der er ikke forudseelig sandsynlighed for insolvens.

E.6 Andre oplysninger

Alle væsentlige identificerede oplysninger vedrørende Industriens Pensions kapitalforvaltning er indeholdt i de ovenstående afsnit.

Bilag

Bilag I: Juridiske referencer

Betegnelse	Reference
SII-direktivet	EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/138/EF af 25. november 2009 om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) <i>med senere ændringer</i>
SII-forordningen	KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2015/35 af 10. oktober 2014 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF om adgang til og udøvelse af forsikrings- og genforsikringsvirksomhed (Solvens II) <i>med ændringer fra</i> KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2016/467 af 30. september 2015 om ændring af delegerede forordning (EU) 2015/35 for så vidt angår beregning af lovpligtige kapitalkrav for en række aktivkategorier, som besiddes af forsikrings- og genforsikringsselskaber
Gennemførelsesforordningen	KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2015/2452 af 2. december 2015 om gennemførelsesmæssige tekniske standarder for procedurerne, formaterne og skemaerne vedrørende rapporten om solvens og finansiell situation i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF
QRT-gennemførelsesforordningen	KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2015/2450 af 2. december 2015 om gennemførelsesmæssige tekniske standarder vedrørende skemaerne til indberetning af oplysninger til tilsynsmyndighederne i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF
Lov om finansiell virksomhed	Lovbekendtgørelse nr. 174 af 31. januar 2017 af lov om finansiell virksomhed
Ledelsesbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 1723 af 16. december 2015 om ledelse og styring af forsikringsselskaber m.v.
Kapitalgrundlagsbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 1724 af 16. december 2015 om opgørelse af kapitalgrundlag
Koncernkapitalgrundlagsbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 1027 af 2. september 2015 om opgørelse af kapitalgrundlag og solvenskapitalkrav for koncerner
Regnskabsbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 937 af 27. juli 2015 om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser <i>med ændringer fra</i> bekendtgørelse nr. 688 af 1. juni 2016 om ændring af bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser
Revisionsbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 1912 af 22/12/2015 om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner <i>med ændringer fra</i> bekendtgørelse nr. 1451 af 23. november 2016 om ændring af bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder m.v. samt finansielle koncerner
Pensionsbeskatningsloven	Bekendtgørelse nr. 1088 af 3. september 2015 af lov om beskatningen af pensionsordninger <i>med senere ændringer</i>

Tabel 29 Anvendte betegnelser ved lovreferencer

Bilag II: Oversigt over dækning af SII-forordningen

SII-forordningens krav for indholdet i denne rapport er dækket i de angivne afsnit:

SII-forordningen AFSNIT I		
KAPITEL XII OFFENTLIGGØRELSE		
AFDELING 1 Rapport om solvens og finansiell situation: opbygning og indhold		
Artikel	Stk.	Afsnit
290		<i>Opbygning</i>
291		<i>Væsentlighed</i>
292		Sammendrag
293	1	A.1 Virksomhed
	2	A.2 Forsikringsresultater
	3	A.3 Investeringsresultater
	4	A.4 Resultater af andre aktiviteter
	5	A.5 Andre oplysninger
294	1	B.1 Generelle oplysninger om ledelsessystemet
	2	B.2 Egnetheds- og hæderlighedskrav
	3-4	B.3 Risikostyringssystem, herunder vurderingen af egen risiko og solvens
	5	B.4 Internt kontrolsystem
	6	B.5 Intern auditfunktion
	7	B.6 Aktuarfunktion
	8	B.7 Outsourcing
	9-10	B.8 Andre oplysninger
295	1	<i>Opbygning</i>
	2(a)+(c) + 4	C. Risikoprofil
	2 (b) + 3-4	C.1 - C.6
	5	C.1 Forsikringsrisici
	6	E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav
	7	C.7 Andre oplysninger
	296	1
2		D.2 Forsikringsmæssige hensættelser
3		D.3 Andre forpligtelser
4		D.4 Alternative værdiansættelsesmetoder
5		D.5 Andre oplysninger
297	1	E.1 Kapitalgrundlag
	2	E.2 Solvenskapitalkrav og minimumskapitalkrav
	3	E.3 Anvendelse af delmodulet for løbetidsbaserede aktierisici til beregningen af solvenskapitalkravet
	4	E.4 Forskelle mellem standardformlen og en intern model
	5	E.5 Manglende overholdelse af minimumskapitalkravet og manglende overholdelse af solvenskapitalkravet
	6	E.6 Andre oplysninger
298		<i>Yderligere frivillige oplysninger</i>

Tabel 30 Oversigt over dækningen af SII-forordningen

Bilag III: Oversigt over offentliggørelse af indberetningskemaer

Offentliggjorte indberetningskemaer i henhold til gennemførselsforordningens artikel 4:

Skema	Indhold	Placering
S.02.01.02	Balancen	Aktiver: Tabel 17, side 49 Passiver: Tabel 18, side 50
S.05.01.02	Præmier, erstatningsudgifter og omkostninger per branche	Tabel 2, side 5
S.05.02.01	Præmier, erstatningsudgifter og omkostninger efter land	<i>Ikke relevant</i>
S.12.01.02	Forsikringsmæssige hensættelser for liv per branche	Tabel 20, side 54
S.17.01.02	Forsikringsmæssige hensættelser for skade per branche	<i>Ikke relevant</i>
S.19.01.21	Skadesforsikringserstatningsudgifter	<i>Ikke relevant</i>
S.22.01.21	Langsigtede garantier og overgangsforanstaltninger	<i>Ikke relevant</i>
S.23.01.01	Kapitalgrundlaget	Tabel 22, side 58 Tabel 24, side 59 Tabel 25, side 60
S.25.01.21	Solvenskravet beregnet efter standardformlen	Tabel 26, side 62
S.25.02.21	Solvenskravet beregnet efter standardformlen og en partiel model	<i>Ikke relevant</i>
S.25.03.21	Solvenskravet beregnet efter en intern model	<i>Ikke relevant</i>
S.28.01.01	Minimumskapitalkravet for selskaber med kun liv eller skade	Tabel 27, side 63
S.28.02.01	Minimumskapitalkravet for selskaber med både liv eller skade	<i>Ikke relevant</i>

Tabel 31 Referencer til placering af indberetningskemaer